91STE JAARGANG NO.: 209 — WOENSDAG 25 SEPTEMBER 1974

Amigoe di Curacao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

HOOFDREDACTEUR—DIREKTEUR: NORBERT HENDRIKSE

UITGEVER: UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
DRUKKER: N.V. PAULUSDRUKKERIJ
KANTOOR: CONSCIENTIESTEEG 27 – 29 Telefoon 24360

Abonnementsprijs f. 6,– per maand
Losse nummers dertig cent

Giro: 440000
Klachten bezorging: tel. 24361 (tot 18 uur)

SMEEKBEDE VOOR VOEDSEL EN MEDICAMENTEN

Economie voor 60 procent verwoest

Dodental stijgt in Honduras

TEGUCIGALPA — Hoeveel mensen het overtrekken van de orkaan Fifi en de daarmee gepaard gaande overstromingen in Honduras hebben geeist is bij lange na nog niet bekend. Het is de vraag of men het ooit precies te weten zal komen. De onofficiele schattingen lopen een kleine week na de ramp die het land bijna onherstelbaar heeft getroffen uiteen van 9 tot 15.000.

Het internationale reddingswerk en de hulpverlening aan de naar schatting 300 tot 350.000 daklozen begint langzaam op gang te komen. Militaire transportvliegtuigen uit de Latijnsamerikaanse landen voeren levensmiddelen en hulpgoederen aan. Mexico heeft een luchtbrug naar Honduras ingesteld en de Amerikaanse ambassadeur Phillip Sanchez heeft eveneens een grootscheepse luchtbrug aangekondigd die binnen enkele dagen op volle toeren zal draaien.

Cuba heeft behalve levensmiddelen ook een veldhospitaal met 40 bedden gezonden, dat is ingericht in het dal van de Sula in het noorden van het land.

Hongersdood dreigt nu

De woordvoerder van de Nationale Noodcomité, kolonel Carlos Rene Pineda, heeft een dringend beroep gedaan voor meer internationale voedselhulp, daar anders een groot deel van de slachtoffers van de orkaan door honger om het leven dreigt te komen. Uit het noorden is al een groot aantal gevallen van dood door honger gemeld. In dit deel van het land zitten duizenden, misschien wel tienduizenden mensen geisoleerd en zonder eten of drinken in bomen, op daken van de weinige gespaarde huizen of op hoge terreingedeelten. In de niet onder water staande dorpen wordt gevochten om het schaarse voedsel en er zou volgens het Nationale Noodcomité worden geplunderd.

De Hondurese minister van Buitenlandse Zaken, Cesar Batres is gisteravond naar New York vertrokken, waar hij in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een beroep op de wereld zal doen zijn land, waarvan het economisch potentieel voor 60 procent is verwoest, te helpen. Bij zijn vertrek uit de hoofdstad Tegucigalpa zei hij dat de regering niet in staat is het land alleen weer op te bouwen en dat slechts een ruime buitenlandse hulp het land in staat zal kunnen stellen de ramp te boven te komen. De regering van Honduras staat de aangerichte schade zeer zeker op meer dan 1100 miljoen gulden.

De mensen die de orkaan en de overstromingen hebben overleefd worden behalve door de hongersnood ook bedreigd door epidemieën. Uit San Pedro Sula, de belangrijkste industriestad van het land zijn de eerste gevallen van tyfus al gemeld. In een park in deze stad maakte een man met een mes een einde aan zijn leven. Hij wilde nu hij zijn vrouw, zijn zes kinderen en zijn moeder had verloren zelf ook niet langer leven. In El Progreso, een stadje bij San Pedro Sula, hebben zich op één dag tien gevallen van zelfmoord voorgedaan.

De ramp van Managua van 1972 is — voor zover men in deze situaties van meer en minder kan spreken — van een mindere orde dan de tragedie van Honduras. Dit is dubbel zo groot, schreef een Mexicaanse reporter, die een verslag kwam maken van het gebeuren. De Mexicaanse filmploeg stelde vast, dat dit de grootste ramp is welke Midden-Amerika deze eeuw heeft getroffen. Een andere verslaggever meldt, dat woorden te kort schieten om de afschuwelijke scenes te beschrijven, waarmee men steeds weer geconfronteerd wordt, wanneer men dorpjes bereikt, welke overstroomd zijn. Er keren verslaggevers in San Pedro Sula terug, die volkomen in de war zijn van hetgeen zij hebben gezien en meegemaakt.

Ondertussen maken de overlevenden zich zorgen voor de toekomst, wat de voedselvoorziening betreft. Het verlies van grote delen van de oogst zal te voelen zijn. Mede in verband daarmee zijn de ministers van handel en industrie van Midden-Amerika in Panamá in spoedvergadering bijeen geweest om een hulpprogramma voor Honduras op te stellen. Die van El Salvador was daarbij ook aanwezig.

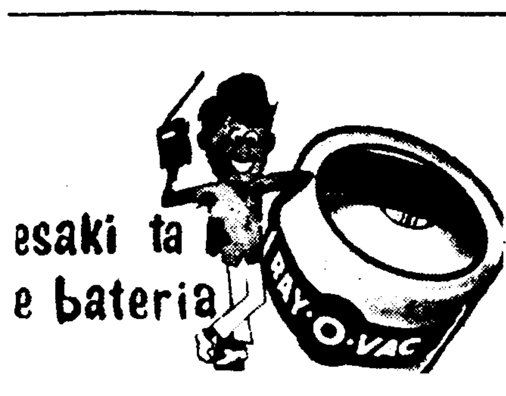
PHILIPSBURG De volkswoningen welke gebouwd zijn te South Reward op St Maarten zijn nagenoeg gereed. Op de foto ziet men hoe de laatste hand gelegd wordt aan de wegen en terreinen rondom de woningen.

Pim en Wim voelen zich geflest met „Alicia"

AMSTERDAM — De nieuwe film „Alicia" van Pim de la Parra en Wim Verstappen, die donderdag in 17 bioscopen in Nederland gaat rouleren, zal toch een masturbatiescene bevatten, maar dan niet met een Coca Colafles maar met een neutrale fles, zo wordt van de zijde van Scorpio-films meegedeeld.

Coca Cola had namelijk in kort geding verwijdering geëist van de ruim twintig seconden durende masturbatiescene met een Coca Colafles. Vorige week vrijdag wees de president van de rechtbank in Amsterdam de vordering van Coca Cola toe, o.m. op grond van de merkenwet, en verbood Scorpio films „Alicia" in het openbaar te vertonen met de gewraakte scene.

De uitspraak bevatte o.m. de overweging dat de masturbatiescene geen integrerend deel uitmaakt van het filmverhaal. Hier zijn Wim Verstappen en Pim de la Parra het helemaal niet mee eens. Er is drie maanden aan de montage van „Alicia" gewerkt en elke scene van deze film is uitvoerig gewikt en gewogen. Alles wat in „Alicia" zit is door de regisseur dramatisch noodzakelijk geacht om het door hemzelf geschreven verhaal zo goed mogelijk te vertellen. Het verwijderen van de scene is wel degelijk een aantasting van de film, aldus Pim en Wim. In het afgelopen weekend hebben zij de betreffende scene exact overgefilmd maar ditmaal met een neutrale fles. Er zijn elf neutrale flessen bezichtigt en in overleg met de advocaat van Scorpio-films, mr Edy Engels, is er een uitgekozen die zo verschrikkelijk neutraal is dat dit geen enkel merkenrechtelijk probleem kan opleveren. Met het overfilmen van de scene is ongeveer tienduizend gulden gemoeid geweest. De filmmakers zullen dit bedrag, vermeerderd met de proceskosten, uiteindelijk terugvorderen van de Coca Cola cy wanneer deze affaire over enkele maanden in hoger beroep gaat, zo kondigen ze aan.

Negatief advies aan BC

Regering is tegen vestiging Pollutex

WILLEMSTAD. — De regering van de Nederlandse Antillen heeft tijdens de gistermiddag gehouden vergadering van de ministerraad besloten het eilandgebied Curacao onmiddellijk te adviseren om geen toestemming te verlenen aan de N.V. Pollutex voor het vestigen van een chemisch verbrandingsbedrijf op het eiland Klein Curacao. De regering zegt in een communiqué dat is uitgegeven door de RVD dat deze beslissing is genomen na ampele adviezen welke werden ingewonnen bij regeringsadviseurs en andere instanties.

Zoals gemeld had de N.V.ollutex, een dochter van de Verenigde Nederlandse Meelfabrieken MENEBA, plannen voor de bouw van een installatie voor de verbranding van gechloreerde koolwaterstoffen op Klein Curacao. In deze fabriek zouden chemische afvalstoffen worden verbrand die van elders in het Caribisch gebied, voornamelijk Puerto Rico zouden worden aangevoerd.

De publieke opinie op Curacao was echter vanaf het begin tegen dit plan omdat de risico's te groot waren vergeleken bij de minimale economische voordelen voor het eiland. De vakcentrale CGTC organiseerde onlangs een demonstratie op Klein Curacao en vertegenwoordigers van deze vakcentrale voerden besprekingen met premier Evertsz om hun ongerustheid over de plannen van Pollutex uit te dragen.

Ook bij het Bestuurscollege van Curacao — met uitzondering van gedeputeerde P.v.d. Hoeven die het contact met de vertegenwoordigers van Pollutex onderhield — was men tegen het plan voor de vestiging van Pollutex terwijl de meeste raadsleden eveneens afwijzend stonden tegenover het voornemen om op Klein Curacao een chemisch verbrandingsbedrijf te vestigen.

Gromiko erkent souvereiniteit Israel

Sovjet-Unie dringt aan op regeling M.Oosten

NEW YORK — De Russische minister van Buitenlandse Zaken, Andrei Gromiko, heeft in de V.N. snelle voortzetting van de conferentie in Genève over het Midden-Oosten geëist. Hij stelde tevens een conferentie van de veiligheidsraad over de kwestie-Cyprus voor.

Gromiko zei dat vertegenwoordigers van de Palestijnen aan de conferentie in Genève moeten deelnemen. Hij bevestigde dat de Sovjet-Unie wenst dat Israël zich als een onafhankelijke, souvereine staat ontwikkelt.

Het probleem Cyprus moet uit de impasse gehaald worden waarin het terechtgekomen is door de pogingen van de NAVO, het binnenskamers, in het politieke duister en in het kortzichtige belang van militaristische kringen op te lossen.

Er zijn steeds meer aanwijzingen dat Israël de wapenstilstand in de Sinaï en op de Golanvlakte niet beschouwt als een eerste stap naar een algemene regeling, maar als een manoeuvre die bevriezing van de toestand tot doel heeft. Het bestand zou slechts een hergroepering van de strijdkrachten, voorafgaande aan een nieuwe botsing kunnen blijken.

Palestina

In Genève moeten de landen nu in ernst zich wijden aan de kwestie Palestina, die nu voor het eerst sinds vele jaren op de agenda van de Algemene Vergadering staat.

De Sovjet-Unie steunt de wettige eisen van de Arabische landen en is voor het bestaan van Israël als een onafhankelijke, soevereine staat. Werkelijke voortgang naar een regeling in het Midden-Oosten zou de voorwaarden scheppen voor de ontwikkeling van betrekkingen tussen Moskou en alle landen in het Midden-Oosten, Israël inbegrepen, aldus Gromiko.

De ontspanningspolitiek mag geen vaart verliezen en de Sovjet-Unie hecht het allergrootste belang aan succesvolle voltooiing van de Europese veiligheidsconferentie. Deze kan al snel worden voltooid wanneer gewichtige besluiten in het belang van de veiligheid in Europa worden genomen. De overige kwesties kunnen dan in een ontspannen sfeer worden besproken.

Het is eveneens van belang tot resultaten te komen inzake troepen en wapenvermindering in Midden-Europa op de besprekingen in Wenen. De kern is hier dat allen de regel van onverminderde veiligheid voor elke partij strikt in acht nemen, aldus Gromiko.

Wat Azië betreft zijn de V.N.-troepen in Zuid-Korea nog een bron van spanning. Vooral nu Noord-Korea ernstig tracht het schiereiland vreedzaam te herenigen.

Gromiko stelde voor tot een internationale conventie te komen die nieuwe manieren van oorlogvoering voorkomt. De wereldeconomie moet worden herzien en ongelijkheid en discriminatie moeten worden uitgebannen en de landen moeten het recht hebben over eigen nationale hulpbronnen te beschikken. Over het algemeen kan gezegd worden dat we nu de kant van vrede opgaan.

Minister Kroon wil discussie over inflatie

WILLEMSTAD. — Het inflatiepercentage zal dit jaar voor de Nederlandse Antillen uitkomen op 25 à 26 procent. Een belangrijk deel daarvan is „geimporteerde inflatie" maar daarnaast wordt ook een niet onaanzienlijk deel lokaal veroorzaakt. Tot deze conclusie is de minister van Economische Zaken, de heer C.D. Kroon, gekomen na een bespreking met de staf van zijn departement welke deze week plaatsvond.

De minister heeft aan zijn medewerkers verzocht een discussienota op te stellen aan de hand waarvan met een grotere groep waarin ook vertegenwoordigers van handel- en bedrijfsleven en de vakbonden van gedachten kan worden gewisseld over het inflatie-probleem. De minister hoopt dat het eerste gesprek medio oktober zal kunnen plaatsvinden.

Controverse met Duitsland over EEG-gift

Nederland schenkt 30 milj. dollar aan armste landen

BRUSSEL — Nederland gaat vrijdag in New York verklaren dat het zonder voorwaarden dit jaar 30 miljoen dollar (81 miljoen Ned. gulden) ter beschikking van de Verenigde Naties. Dat heeft minister Pronk in Brussel verklaard.

Van het verdere verloop van de Europese ministerraad zal afhangen of van de Nederlandse 30 miljoen dollar een deel via de E.E.G. beschikbaar gesteld wordt, of niet, aldus minister Pronk. Hij liet overigens duidelijk blijken grote twijfels te hebben over een gunstige afloop van het raadsgesprek, in die zin dat besloten zou worden dat de E.E.G. als eenheid gelden geeft voor het Noodfonds.

Duitsland en Frankrijk bleven gisteren in Brussel hardnekkig neen zeggen tegen het commissievoorstel nu meteen 150 miljoen dollar aan het fonds te geven. Beide landen vonden dat nog te weinig bekend is over hulp die andere landen beschikbaar stellen en over die hulp eruit zal zien (leningen of giften). Slechts minister Pronk en zijn Britse collega Judith Hart bleven pleitten voor een E.E.G.-gift van 500 miljoen dollar, waarvan onmiddellijk 250 miljoen dollar beschikbaar gesteld diende te worden.

Minister Pronk, die voor volgend jaar nog eens honderd miljoen gulden voor het V.N.-fonds ter beschikking heeft, vond dat de gemeenschap voldoende zekerheid heeft gekregen dat andere landen ook aan het hulpfonds gaan bijdragen. De olieproducerende landen hebben tussen één en anderhalf miljard dollar toegezegd, Japan en Canada geven elk honderd miljoen, Zweden geeft 20 miljoen plus nog eens additionele huip van 20 miljoen, Australië heeft 60 miljoen toegezegd, Oostenrijk 15 miljoen, Noorwegen 11 miljoen, Finland 10 miljoen en Joegoslavië zeven miljoen. Zelfs een land als IJsland legt nog 40.000 dollar op tafel.

De Nederlandse minister gaf toe, dat er over wat de Verenigde Staten gaan doen nog weinig zekerheid bestaat. Maar hij verzette zich tegen de Duitse redenering, namelijk dat de nood van een 30-tal armste landen in de wereld veroorzaakt is door de Arabische olieproducerende landen. De oliecrisis is een factor in het geheel. Het niet de directe oorzaak, aldus minister Pronk.

De Nederlandse bewindsman verzette zich ook tegen de Duitse opvatting dat de Arabische landen rijk geworden zijn van de oliecrisis en dus de armste landen in de wereld maar moeten helpen. Het geld dat de Arabische landen met hun olie verdienden kwam uit de rijke landen. Toen die het nog bezaten stelden zij het ook niet ter beschikking voor ontwikkelingshulp. Het gaat niet aan te eisen dat de Arabische landen het nu wel ineens allemaal ter beschikking stellen, zo zei hij.

AGENDA CURACAO

LOSSE NUMMERS VAN DE AMIGOË ZIJN VERKRIJGBAAR BIJ:

OTRABANDA:
La Bonanza — Breedestraat;
Chu — Breedestraat
Candy Store (naast Botica Coromoto)
Van der Dijs — Charlottestraat
Discoteca Brion — Rouvilleweg
Holiday Inn Drugstore
Arthur Frommer Drugstore
Hilton-hotel Drugstore
April Bar — Piscaderaweg
Shon Ma Center, Weg naar Welgelegen
Ana — Schottegatweg 80
Barberia Kort — Schottegatweg-noord
Pim Grocery — Rooseveltweg 115
Estrella de la Mañana — W. Churchillweg
La Campana — Bermudaweg
Wolf — Rió Canariowega
Toko Fruteria Natalie — Mahumaweg
La Buena Fe — Rancho
Tax Free Shop Airport

PUNDA:
Hotel Intercontinental
El Chico — Kerkstraat
Alex — De Ruyterplein
El Dorado — Pietermaaiweg
Posner's Book & Giftshop n.v. — Drukkerijstraat 17
Cas di Pueblo — Penstraat
Mi Ideal — Berg Altena
Sands Beach-hotel Drugstore
Mensing Strada — Caracasbaaiweg
Tasty Freeze — Caracasbaaiweg
Novo Book & Gift Store — Salinja
Toko Esperamos — Amandelweg
Boekhandel Eddine — Schottegatweg O.
~~Toko Zuikertuintje~~
Jansen — Santa Rosaweg 103
Toko Walle — Santa Rosaweg 221.

BIOSCOPEN
GEEN VOORSTELLINGEN.
CINE-TRUCK: Hedenavond te Barber en morgenavond te Brievengat.
WIT-GELE KRUIS: Santa Maria nr 17, tel.: 82947; kantoor geopend van 08.00 tot 17.00; hoofdzuster Reijnen neemt waar van 06.00 tot 08.00, tel.: ¿5620; avondwacht van 17.00 tot 06.00 zuster M. Tweeboom, tel.: 53775.
BOTICA'S (nachtdienst):
OTRABANDA: Otrabanda, tel.: 25634; PUNDA: Piar, tel.: 13040.
DIVERSEN
BC SANTA MARIA: 20.00 culturele avond (film, lezing, etc.).
EBENEZER CHURCH: 19.30 bijbellezing (eng.) voor Johannes-evangelie - door ds Snow.

EVANGELISATIE: 19.45 Bakhuischurch „God is Liefde", Oranjestraat 11; zendelingen: Mansvelt en Blokker.
S.W.R.C.: bolas criollas - Aguila de Oro vs Cockspurs.
CATECHISATIE: 18.00-19.00 koninklijke marine - kapel marinebasis Parera.
SOCIEDAD TOTOLICA: 20.30 lezing - Centro di bario - Janwé. SPREKER: dokter A. E. C. Saleh; OND.: Peliger orgánico pa muchanan mentalmente retarda.

SPORT
BASKETBALL: 20.00 training - ver. Asiento.
WATAPANA BOWLINGCLUB: 18.30-20.30 gelegenheid tot vrij bowlen.
VOETBAL: 20.15 semi-prof: Union dep. Banda Abow vs Victory Boys - rifstadion.

DONDERDAG
DIVERSEN
MOBIELE BANK: 09.00-09.30 te Tera Corrá; 09.30-10.30 te Leliënberg/Wacao (geb. CU-Wacao); 10.45-12.00 te Lagoen (nabij kerk); 14.00-16.00 te Westpunt (vóór restaurant Christiaan).
LUCHTPOSTSLUITING: 10.00 voor New York; 13.30 voor Europa - postkantoor; 10.30 voor New York; 16.30 voor Europa - hulppostkantoor Plesnman-luchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting.)
JEUGDHUIS DE OLEANDER: 09.00-11.00 kokolishi-kring - voor zelfstandig wonende bejaarden.

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 18): maandag, woensdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; dinsdag van 14.00 tot 20.00 geopend; dond. en zat. gesloten voor publiek.
JEUGDBIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 6): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00; dinsdag van 14.00 tot 18.00; donderdag en zaterdag gesloten voor publiek.

WETENSCHAPELIJK BIBLIOTHEEK: openingstijden: maandag, dinsdag, woensdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; donderdag en vrijdag 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00.
FAMIA PLANEA
BITTERSTRAAT: 14.00-16.00 (dagelijks); 09.00-11.00 (dinsdag en donderdag). KAS CHIKITU: 13.30-15.30 (woensdag). BARBER: 09.00-11.00 (donderdag).

KRALENDIJK. — Door verschillende mensen werd de Amigoe er op attent gemaakt dat het voor kinderen levensgevaarlijk is op de nieuwe pier. Bij verschillende lantaarnpalen zijn de dozen waar de stoppen en de bedrading zitten, waarschijnlijk uit baldadigheid weggerukt. Bij enkele palen staat alles open en bloot. Andere lantaarnpalen zijn provisorisch gerepareerd met wat karton en ijzerdraad. Na de laatste regenval is er niet veel meer van het karton over. De nieuwe pier wordt wel afgesloten en douanegebied in november, maar hopelijk worden de lantaarnpalen wel zo gauw mogelijk gemaakt voor er ongelukken gebeuren.

TENTOONSTELLING
CURACAOS MUSEUM: 10.00-12.00 en 14.00-17.00 open - Van Leeuwenhoekstraat.
GALLERY RG: elke dag geopend van 10.00 tot 12.00 en van 16.00 tot 17.30; woensdag, zaterdagmiddag en zondag gesloten - Keukenstraat 20A (boven).
ROTARY: 12.30 bijeenkomst - hotel Curaçao Intercontinental.
SPORT
JEUGDHOCKEY ASIENTO: 17.00-18.00 training groep II - veld R. en B.
VOETBAL
TOERNOOI KORPS POLITIE: 16.00 Rio Canario vs Opleidingsschool - terrein GOG.

AGENDA BONAIRE

Losse nummers van de Amigoe zijn verkrijgbaar op Bonaire bij het agenschap, Entrejol 153A.
Administratie: Entrejol 153A, tel.: 4222.
Correspondentie: Rincon 307B.
Politie voor alle gevallen: tel.: 8000.
Taxicentrale: tel.: 8845.

DIVERSEN
SPEELTUIN: maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 geopend voor kinderen van 4 tot 12 jaar.
OPENBARE BIBLIOTHEEK: openingstijden: op dinsdag en donderdag van 18.00 tot 20.00 en op zaterdag van 10.00 tot 12.00.

DONDERDAG
DIVERSEN
LUCHTPOSTSLUITING: 16.15 voor aanget. stukken; 16.30 voor gewone stukken - voor Curaçao en Aruba - postkantoor Kralendijk. (N.B.: post bestemd voor het buitenland, gaat via Curaçao.)

BOGOTA — Bij een verkeersongeluk zijn verleden week in Colombia dertig mensen om het leven gekomen. Een autobus stortte in een ravijn nabij „Mesitas de Colegio", een plaats ongeveer veertig kilometer ten westen van Bogotá.

Luister en kijk

Bestuur van PPBU

(Van onze correspondent)
KRALENDIJK — Maandagavond werd de verkiezing gehouden van de andere bestuursleden van de P.P.B.U. Het bestuur ziet er nu als volgt uit: Charles Beukenboom, voorzitter, Hose Frans vice-voorzitter, 1ste secretaresse Imelda Ford, 2de secretaris Delfincio Nicolaas, 1ste penningmeester, Popo Beaumont. 2de penningmeester, Gilbert Soleano. Commissarissen Eddy Frans, Tony Nicolaas, Benny Martijn. Van de premier van de Nederlandse Antillen Juancho Evertsz ontving de heer Charles Beukenboom een telegram waarin hij hem feliciteerde met z'n verkiezing als voorzitter van de P.P.B.U.

CURACAO
CUROM: 17.00 peticiones; 18.15 sportrubriek; 18.30 populaire muz.; 19.00 nieuws; 19.15 music the way You like it; 20.15 light music from the Netherlands; 20.30 klanken van de planken; 21.00 djarazon show; 22.30 klassieke muz.; 20.30 nocturna; 23.55 pastoor Brada (dagsluiting); 24.00 sluiting.

TELECURACAO: 16.30 Sesame Street; 17.30 kinderuurtje; 17.45 electric co.; 18.15 pa un Corsow mas feliz; 18.28 nieuws ned.; 18.45 science report; 18.58 el honorable señor Valdéz; 19.23 boletin; 19.33 vervolg el honorable señor Valdéz; 20.00 Hawaii five-O; 21.05 pap. nieuws; 21.30 the protectors; 22.00 Cultuur en Opvoeding; 23.00 Owen Marshall.

*****

VENEZUELA
RADIO CARACAS TELEVISION (kanaal 10): 17.00 el jinete fantasma; 18.00 Abbott y Costello; 19.00 cuéntame ese chiste; 20.00 Los Ramirez; 21.00 Raquel; 22.00 el observador venezolano; 22.30 cine de medianoche (aeropuerto internacional).

VENEVISION (kanaal 12): 17.00 meteoro; 18.00 zorro; 19.00 el tunel del tiempo; 20.00 de fiesta con Venevision; 21.00 Mamá; 22.00 el informador Chrysler; 22.30 mister Solo; 23.30 frente a la prensa; 24.30 mensajes en la noche.

*****

ARUBA
RADIO ANTILLANA (1.270 kiloperioden): 17.00 comerciales y musica di momento; 17.45 Kentucky Fried Chicken; 18.00 progr. cu exitos musicales; 18.15 progr. Refresquería Estrella; 18.30 noticiero Aruba Bank; 18.45 tophits di dia; 19.00 kinderprogr.; 19.15 Asisco tophits; 19.30 complaciendo peticiones; 21.00 fiesta Antilliana; 22.15 Aruba distilling comp.

RADIO KELKBOOM (1.440 kHz): 17.00 progr. di Sun Kong Supermarket; 17.15 Lago music hall; 17.30 musica pa teenagers; 18.00 musica variá; 18.15 imagenes musicales (radio ned.): 18.30 musica para la cena; 19.00 noticia local; 19.15 musica variá; 19.30 musica europeo; 20.00 noticia local; 20.15 „pero con musica" (Voice of America); 20.30 musica int.; 21.00 musica variá; 22.00 sluiting.

RADIO VICTORIA (960 kHz): 17.00 ultimas noticias; 17.10 Cristo para las naciones; 17.15 palabranan di bida; 17.45 la biblia dice; 18.00 ultimas noticias; 18.10 nieuws ned.; 18.30 nieuws eng.; 18.50 business news; 19.00 stories of Great Christians; 19.15 psychology for living; 19.30 evening serenade; 20.30 back to the bible; 21.00 sluiting.

VOZ DI ARUBA (820 kHz): 18.15 noticias; 18.30 happy days-progr.; 19.00 noticiero deportivo; 19.15 turning the table; 21.00 safe drivingclub; 23.00 discothec; 24.00 sluiting.

TELEARUBA: 16.30 Sesame Street; 17.30 cartoons; 18.00 electric co.; 18.30 administration council (live); 19.00 eng. nieuws; 19.15 el honorable señor Valdéz; 20.00 medical center; 21.00 pap. nieuws; 21.30 evil touch; 22.00 Della Reese-show; 23.00 wrestling.

*****

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 nieuwsrubriek; 17.48 drim, een pop-progr. van Gert van Drimmelen; 18.14 op 't spreekuur, een medische causerie door G. T. Haneveldt, arts; OND.: Opvliegers; 18.19 musicarla van Carla de los Santos, hierin o.a. Cabaret door Wim Sonneveld; 18.49 hoofdpunten nieuws; 18.50 einde uitzending.

*****

DONDERDAG
CURACAO
CUROM: 06.30 opening; 06.35 met muziek naar school; 06.55 reclame-hoekje; 07.00 nieuws A.N.P.; 07.15 progr. awe mainta; 10.00 standby met Sten; 10.30 een blik op de telex; 10.32 standby met Sten; 11.00 Aivinne's pop-special; 12.00 noticurom (int.); 12.10 noticurom (local); 12.20 reclamehoekje; 12.30 nieuws A.N.P.; 12.45 lunchmuziek; 13.00 diario informativo y musical; 14.00 P.S.H.; 15.30 fiesta en el hogar.

*****

VENEZUELA
RADIO CARACAS TELEVISION: 07.00 desayune con nosotros; 08.30 television educativa; 11.15 televiveres; 11.30 Hector Heatcote; 12.00 la princesa caballero; 12.30 lo de hoy; 13.30 orgullo; 14.00 el cristo negro; 15.00 Archie; 15.30 Laurel y Hardy; 16.00 tiro loco; 16.30 Moby Dick.

VENEVISION: 10.25 himno nacional; 11.00 la oferta del mes; 11.15 cocina al minuto; 11.45 alegres aventuras; 12.15 el show de Lucy; 12.45 loque pasa en el mundo; 13.00 novela; 14.00 el amor tiene cara de mujer; 15.00 la ciudad grita; 16.00 el pájaro loco; 16.30 popeye.

*****

ARUBA
RADIO ANTILLIANA: 04.30 musica di cowboy, rancheras y oracion y musica Antilliana; 06.00 sacred heart progr.; 06.15 variedad musical; 06.30 noticia; 06.45 ban trabao y school cu 1270; 07.30 noticia; 07.45 variedad musical y anuncios; 08.30 dutch machine shop; 08.45 tophits; 09.00 noticias; 09.15 awe mainta ku 1270 kc; 10.00 Kong Hing supermarket progr.; 10.15 La Macorisana y int. supermarket progr.; 10.25 awe mainta ku 1270 kc; 12.00 oracion ds Mirto; 12.30 noticias; 12.45 Divi-Divi beach-hotel progr.; 13.00 noticiero Arucar; 13.15 variedad musical; 14.00 mexico canta; 14.30 Ant. pop-special; 15.30 exitos musicales; 15.45 progr. panadería Central Madereinse; 16.00 salsa y caravana musical; 16.45 noticiero Lago Oil.

VOZ DI ARUBA: 06.00 opening; 06.30 rancheras; 06.45 boleros; 07.00 noticia int. na pap.; 07.15 boleros, baladas y instrumental; 08.00 discorama; 12.00 seccion di noticias; 13.00 discolandia; 16.00 felicitaciones; 16.30 noticia local (pap.); 16.45 atardecer musical.

*****

ST MAARTEN
ST MAARTEN TV: 17.00 Cartoons; 17.30 the 3 stooges; 18.00 flintstones; 18.30 I dream of Jeanie; 19.00 temperatures rising; 19.30 the outcasts; 20.30 million dollar movie; 22.00 Mike Douglas-show; 24.00 sluiting.

SAMBUMBU

De carnavalsoptocht was lang en dikwijls zag je hetzelfde.
Maar de mensen langs de weg amuseerden zich wel. Een ijscoman maakte goede zaken en iedereen had goeie zin.
Daar komt weer een praalwagen aan, vol praaljongens en -meisjes, gekleed in glinsterende kleren en als maar dansend.
Een klein kindje komt naar me toe, kijkt me recht in de ogen: „Waar is jouw moeder? "

Net was ik aan de beurt, toen de telefoon ging voor de juffrouw achter het loket:
„Ai ben jij het! Hoe vond je hem gisteravond? ......Nou, nee.... Maar weet je wat ik vanmorgen nog hoorde? Ja, over Cyslin.... Wat zeg je? Aha, aha.... Heb ik het je niet voorspeld? .... Je hebt er weinig aan, meid. Treur er maar niet om......" Nee, om vier uur is het mij nog te warm.... Maar, luister, ik moet je nog wat vertellen........."
Ik ging heen.

P.B.

LIMA — Ex-president dr Rafael Caldera van Venezuela heeft in Lima, waar hij een studiebijeenkomst bijwoonde over het Arbeidsrecht, verklaard, dat het een groot schandaal is, dat de VS de olie-producten welke in Venezuela werden gewonnen, voor een veel hogere prijs verkochten dan men er eigenlijk, voor betaalde, terwijl dit land daarnaast de uitgevoerde producten voor een nog hogere prijs doorverkocht. Caldera kon zich geheel verenigen met het prijzenbeleid van de OPEC-landen, omdat het rechtvaardig is, volgens hem dat er meer evenwicht komt in de internationale handel.

(Van onze correspondent)
KRALENDIJK — Door enkele vogelliefhebbers is in het natuurreservaat Washington het nest van de zeer schuwe en zeldzame witstaartbuizerd gevonden. In het nest lagen enkele eieren. De witstaartbuizerd is nu al twee weken gesignaleerd in het reservaat, cirkelend boven z'n nest. Volgens de vogelliefhebbers komen deze vogels sporadisch voor op Bonaire. In 1930 heeft men hem broedend aangetroffen op Klein-Bonaire. Ze eten voornamelijk grote en kleine hagedissen. Hun roep bestaat uit een fel uitgestoten hoog kju-kju-kju. Het vreemde is dat zich in het nest van de witstaartbuizerd witte eieren bevonden, terwijl de eieren van deze vogel in het boek „De vogels van de Nederlandse Antillen" geschreven door dr K.H. Voous beschreven worden als licht blauw grijs met onregelmatige bruine vlekken. Op de foto ziet u een opgezet exemplaar van de Witstaartbuizerd.

Beurs van New York

```
7 pct ned 66  80.60
akzo  53.20
heinekens bel en beh  131
heinekens bier  125.50
hoogovens  64.50
h v a  54.60
philips  24.10
unilever  75.60
kon olie  66.60
k l m  41.90
k n s m  110.50
v ommeren  268
scheepvaart unie  111
a b n  219
nat nederlanden  56.80
ngombezi  --
alb heijn  47.50
amro bank  52.80
bergos  200 l
v berkel  126
bols  79.50
bredero ver bedr  365
buehrmann tetterode  70.50
bijenkorf beh  67
calve  105
cur handelmij  155
elsevier  398
fokker  30.10
v gelder  85.80
gist-brocades  69.50
vd grinten  165
hagemeijer  92.50
internatio-muller  50.50
kon ned papier  69.70
naarden  53
o g e m  23.90
pakhoed  117.90
rijnschelde  204.50
e m s  11.30
scholten-honig  53
v m f  144.50
ver ned uitgeversbedr  68
werelhaven  77 l
wessanen  72 l
ant-brouwerij  --
ant-verf  113.10
aruba electra  137 b
sur brouwerij  --
converto  425
goldmines  194
ika bel mij  113
nefo  58
robeco  149
rolinco  94
alcan alum  28
ned ant 7 3/4 '71  --
ned ant 6 1/2 '67  73.20
ned ant 5     '60  88.50
ned ant 4 1/2 '59  89
ned ant 4 1/2 '62  73.20
```

Eis acht jaar voor overval op benzinepomp

AMSTERDAM — De officier van Justitie bij de rechtbank in Amsterdam, mr J. Abspoel heeft gisteren zowel tegen de 23-jarige electriciën Henk van B. als tegen de 21-jarige Iwan R., beiden afkomstig uit Paramaribo, wegens diefstal met geweldpleging meerdere malen gepleegd acht jaar gevangenisstraf met aftrek geëist.

Het tweetal had eind april van dit jaar overvallen gepleegd op drie benzinestations in Amsterdam. Daarbij werden achtereenvolgens een pompbediende neergeschoten, een pompbediende door slagen met een revolver vrij ernstig gewond en een pompbediende in een nauwe kast opgesloten. De totale buit bedroeg ruim 2100 gulden.

In zijn requisitoir bracht de officjer van Justitie hulde aan drie getuigende pompbedienden voor de wijze waarop ze zich tijdens de overvallen geweerd hebben. Hij zei ook dat er van bepaalde wijde weerloosheid als de hoogste wijsheid wordt geprezen maar dat diezelfde weerloosheid naar zijn mening mede de aanleiding is voor de golf van misdaden in Nederland.

Mercurius 25 jaar

ORANJESTAD. — Sportvereniging „Mercurius", bekend op Aruba als de veteranen voetbalvereniging, viert dit weekeinde zijn zilveren jubileum. De vereniging werd vijfentwintig jaar geleden opgericht door de heren Ben van Grinsven, Jaap Hulsbergen, Henk Vocks en Joop te Winkel. De naam Mercurius werd gekozen omdat veel spelers uit de handel afkomstig waren en hun god Mercurius eer aan wilden doen.

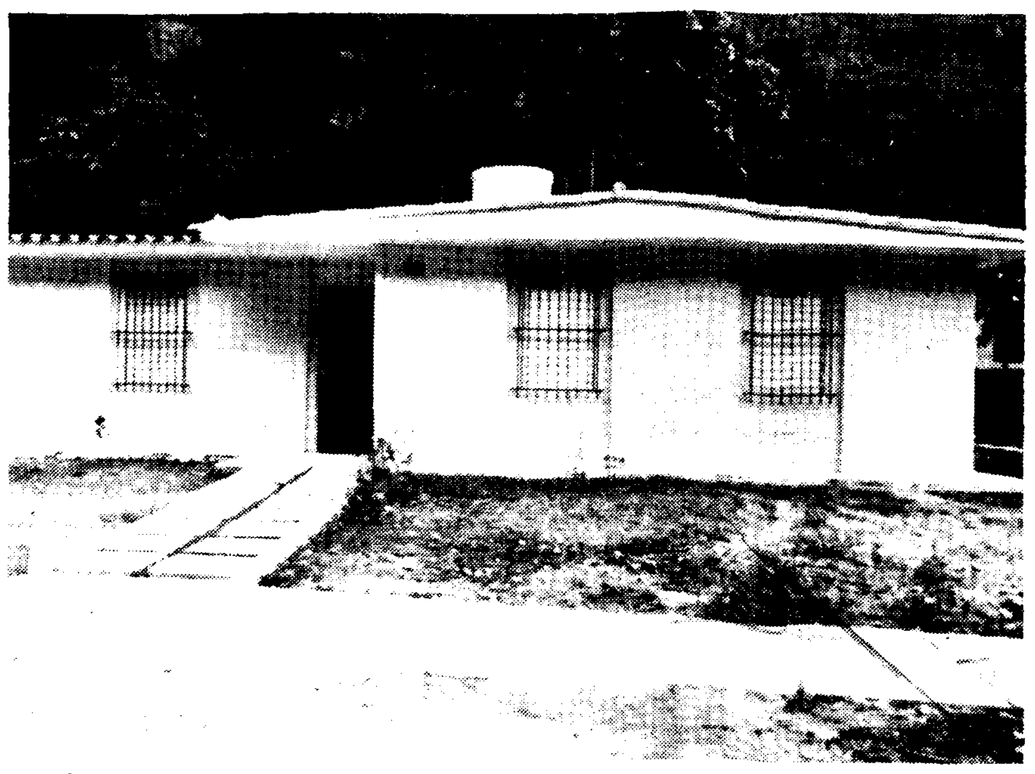

GED. DE PAULA: FINANCIERING VORMT PROBLEEM

Jaime Cardoze: goedkoper en beter

Venezolaans plan voor bouw van woningfabriek

WILLEMSTAD — Een Venezolaans bouwbedrijf dat op Curaçao vertegenwoordigd wordt door de heer Jaime Cardoze heeft onlangs bij het Bestuurscollege een plan ingediend voor de oprichting van een fabriek met Antilliaans—Venezolaans kapitaal, welke per jaar zo'n 1.100 geprefabriceerde 3-slaapkamerwoningen zou kunnen produceren. Dit bedrijf zou naar de heer Cardoze de Amigoe meedeelde 200 werknemers in dienst kunnen nemen en woningen kunnen afleveren die groter en goedkoper zijn dan de volkswoningen welke thans op Curaçao gebouwd worden. Het plan is compleet met bouwtekeningen ingediend bij gedeputeerde P. v.d. Hoeven, die zich volgens de heer Cardoze zeer positief heeft uitgelaten bij de eerste besprekingen. Volgens de indieners van het plan zou dit een oplossing kunnen betekenen voor de grote woningnood welke er thans op Curaçao heerst mits het BC er medewerking aan wil verlenen.

Zo zien de Venezolaanse woningen er van buiten uit.

De voordelen zijn, volgens de heer Cardoze, dat de woningen goedkoper zijn dan die welke laatstelijk op Brievengat zijn gebouwd, waarbij rekening moet worden gehouden met het feit dat de prijzen voor bouwmaterialen laatstelijk weer enorm zijn gestegen. De constructie zou veel degelijker zijn dan de Brievengat-huizen omdat voldaan moest worden aan bepalingen in Venezuela die rekening houden met de gevolgen van eventuele aardbevingen. De woningen zijn bovendien zo'n 32 procent groter dan die van Brievengat met slaapkamers van 3,75 bij 3,75 meter en een eet-, zitkamer van 7,50 bij 3,75 meter. Bovendien wordt er ruimte bespaard door ingebouwde kasten met schuifdeuren en buitendeuren die naar buiten toe opengaan. Door de lagere kostprijs zou de overheid in staat zijn een lagere huur te berekenen en bij eventuele huurkoop zou de bewoner ook minder behoeven te betalen. Ook zouden de onderhoudskosten minder zijn dan die van de huidige woningen. Als plannen doorgaan dan zou de fabriek ook bouwelementen kunnen vervaardigen die hier goedkoper zijn dan in Europa en die naar E.E.G.-landen exporteren, aldus de heer Cardoze.

Diverse types

Het bedrijf beschikt over 35 diverse woningstypes waarvan de grootste 4 slaapkamers, twee badkamers en een meidenkamer met bad heeft. Daarnaast worden er kleinere woningen geleverd tot weekendhuizen met 2 slaapkamers toe. Woningen zijn reeds gebouwd in Valencia (Venezuela) en ing. Oscar Garcia van het Venezolaanse bedrijf heeft de gedeputeerde uitgenodigd om hiernaar te gaan kijken doch hierop werd niet ingegaan omdat men geen verplichtingen wilde aangaan met het bedrijf. Veel nadruk legde de heer Cardoze op de kwaliteit van de woningen, die b.v een dubbele dakbedekking hebben, zodat zij gegarandeerd „lek-proof zijn. Aan de overheid is aangeboden ook voor de financiering bij eventuele volkswoningbouw op grote schaal een bijdrage te leveren maar de berekende rentevoet (bijna zeven procent) was volgens de gedeputeerde te hoog om aan de huurder door te berekenen.

Bezwaar

Gedeputeerde van Woningbouw en Domeinbeheer G. de Paula die wij om commentaar vroegen verklaarde desgevraagd dat bij het BC inderdaad een plan werd ingediend voor de productie van prefabricated volkswoningen. Er waren volgens de gedeputeerde zelfs niet minder dan tien diverse aanbiedingen gedaan door verschillende bedrijven vanwie de meeste uit Venezuela afkomstig. Een bezwaar was volgens de gedeputeerde echter de financiering. Momenteel levert Nederland de grootste bijdrage bij de financiering van de volkswoningbouw. Voorwaarde daarbij is echter dat de aannemer een op de Antillen jarenlang gevestigd bedrijf heeft. Bovendien vond de gedeputeerde het aantal woningen waarvoor de Venezolaanse firma een garantie wilde hebben — 1.100 stuks — teveel omdat het om een experiment ging en men de resultaten ervan nog maar zou moeten afwachten. In export van bouwelementen naar E.E.G.-landen zag de heer De Paula geen mogelijkheden. Geprefabriceerde bouw betekent bovendien volgens de gedeputeerde altijd minder werk in de bouwsector zelf al zou bij een „woningfabriek" een aantal mensen continu werk kunnen krijgen althans als het project goed zou lopen. Het BC heeft thans plannen in voorbereiding voor de bouw van 1.000 volkswoningen — zoals de Amigoe onlangs reeds berichtte — op diverse plaatsen op het eiland. Deze woningen zullen volgens de conventionele methode worden vervaardigd dus niet geprefabriceerd. De heer De Paula deelde de Amigoe voorts mede dat de huidige woningen op Brievengat f. 15.000 per stuk hebben gekost exclusief de infrastructuur en dat er thans mogelijkheden worden bestudeerd om de nieuwe volkswoningen ondanks de gestegen grondstoffenprijzen toch goedkoper te kunnen bouwen.

Verkeersmaatregel

WILLEMSTAD. — Sinds vanmorgen is op de Fokkerweg een verkeers-maatregel getroffen om te voorkomen, dat het verkeer over de berm rijdend de file auto's passeert, welke via de beruchte Rijkseenheid-rotonde naar Parera wil rijden. De in april van dit jaar ingevoerde nieuwe voorrangsregeling bij deze rotonde zorgt ervoor, dat er op het spitsuur 's morgens een grote file auto's staat te wachten op een kans om naar Parera te rijden. Het gevolg hiervan was, dat steeds meer auto's van de berm langs de Fokkerweg gebruik ging maken om de Nieuwe Havenweg te bereiken. Vanmorgen stonden er echter op de berm wegversperringen opgesteld van de Verkeerstechnische dienst.

Dit is een van de kaartjes welke door de Curaçaosche Courant gedrukt werden en welke in opdracht van de heer Bikker door de Volkscredietbank en Bouwcredietbank werden betaald.

Cortesia di Partido Democratico

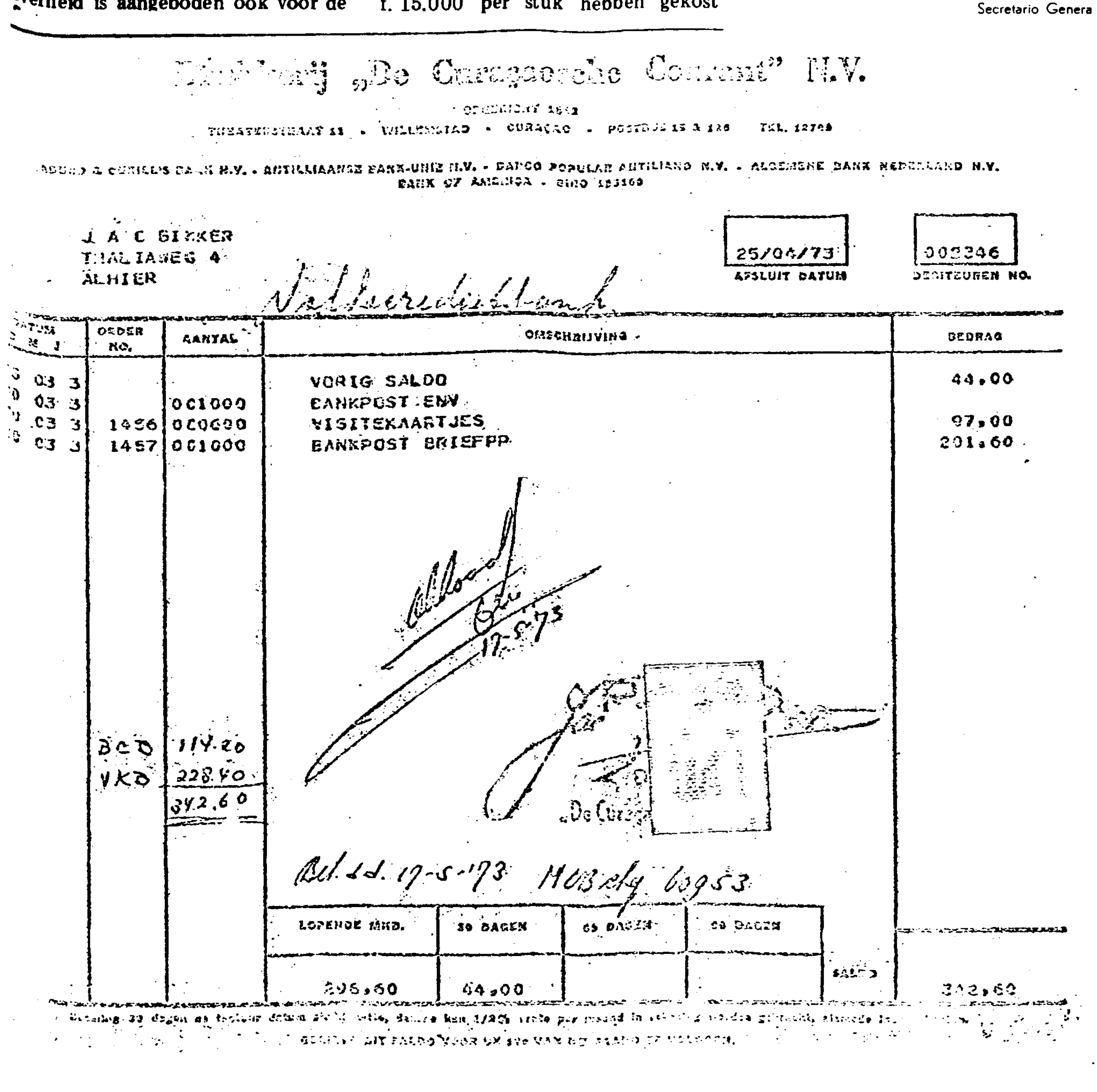
J. A. O. BIKKER
Secretario Genera

Kwalijk

DE DP-BLADEN BEURS- en Nieuwsberichten en La Prensa hebben gisteren in artikelen met grote koppen op de voorpagina de onregelmatigheden welke zijn gepleegd bij de Volkscredietbank en de Bouwcredietbank willen goedpraten. De Beurs noemt het een „misverstand" dat de secretaris-generaal van de Democratische Partij, de heer J. A. O. Bikker die tevens direkteur van de Volkscredietbank en Bouwcredietbank is een rekening van de drukkerij De Curaçaosche Courant voor drukwerk van de D.P. heeft geaccordeerd en heeft laten uitbetalen door de administratie van de Volkscredietbank en Bouwcredietbank. Voorts stelt de Beurs dat de interne contrôle van beide banken bij het maandelijks boeken van deze posten heeft verzuimd de direktie ervan in kennis te stellen dat er een „vergissing" was begaan. Het blad legt er de nadruk op dat er sprake is van een vergissing en dat er geen opzet in het spel is geweest.

La Prensa doet er nog een schepje bovenop. Het blad publiceert fotocopieën van twee cheques waarop opvallend duidelijk de namen van vier ambtenaren van de Volkscredietbank en Bouwcredietbank zijn gekrabbeld om aan te tonen dat niet alleen de heer Bikker maar nog vier andere personen op de hoogte waren van de „vergissing". La Prensa gaat nogmaals in op de zaak van de „vermiste" f. 60.000 van de Bouwcredietbank die naar de toenmalige minister Tromp de Staten wist te vertellen zes maanden lang renteloos in een kluis hadden gelegen.

De Amigoe publiceert hierbij een fotokopie van een nota van de Curaçaosche Courant waarop de aantekening is gemaakt dat van het totaalbedrag van f. 342,60 een gedeelte (f. 228,40) moest worden betaald door de Volkscredietbank en een andere (f. 114,20) door de Bouwcredietbank. Deze instructie is geparafeerd door de heer Bikker, secretaris-generaal van de DP en direkteur van Volkscredietbank en Bouwcredietbank. Als er dus sprake is van een „vergissing" dan is deze in eerste instantie gemaakt door de man die de verantwoordelijkheid draagt voor het financiële beleid van beide banken. Dat men nu de schuld tracht af te schuiven op andere ambtenaren van deze bankinstellingen vinden wij een kwalijke zaak.

„De Curaçaosche Courant" N.V.

THEATERSTRAAT 11 · WILLEMSTAD · CURAÇAO · TEL. 12708

BANCO POPULAR ANTILIANO N.V. · ANTILLIAANSE BANK-UNIE N.V. · ALGEMENE BANK NEDERLAND N.V. · BANK OF AMERICA

J A C BIKKER
ITALIAWEG 4
ALHIER

AFSLUIT DATUM	DEBITEUREN NO.
25/04/73	003346

ORDER NO.	AANTAL	OMSCHRIJVING	BEDRAG
		VORIG SALDO	44.00
	001000	BANKPOST ENV	
1456	000600	VISITEKAARTJES	97.00
1457	001000	BANKPOST BRIEFPP	201.60

BCD 114.20
VKD 228.40
342.60

LOPENDE MND.	30 DAGEN	60 DAGEN	90 DAGEN	SALDO
296.60	44.00			342.60

De nota van de Curaçaosche Courant, gericht aan het huisadres van de heer J. Bikker met de instructie om een gedeelte via de BCD en een gedeelte via de VKB uit te betalen en de paraaf van de heer Bikker.

Continental Milling:

Bedrijfssluiting als niet snel cao met Boneco komt

WILLEMSTAD. — Continental Milling zal zijn poorten sluiten als niet binnen de komende dagen een overeenkomst met de vakbond Boneco over een nieuwe cao bereikt wordt, zo heeft plant-manager Wicker meegedeeld. De werknemers zijn namelijk op 13 september een langzaamaan-actie begonnen. In verband met een en ander is Continental Milling vanmorgen gestopt met de verkoop van meel aan de bakkerijen op Curaçao. De cao liep 31 augustus af. Over een nieuwe cao werd overleg gepleegd, maar op 13 september stagneerde het overleg.

Volgens de plant-manager behelst het Boneco-voorstel een salarisverhoging met dertig procent en een variatie van verdubbeling tot verviervoudiging van de andere voorwaarden. De onderneming kon een dergelijk voorstel niet aanvaarden. Van de kant van Continental Milling nam men contact op met de landsbemiddelaar; op datzelfde ogenblik begon echter de langaamaanactie. Het gevolg hiervan was, dat de productie veel minder werd; normaal bereikt men duizend zakken meel per dag, maar na de actie werkt men de ene dag tot een maximum van vijfhonderd zakken en op een andere dag bereikt men driehonderd zakken productie. Afgelopen maandag werkte men echter normaal, maar gisteren deed men het weer langzaamaan.

Het bedrijf heeft de levering van meel moeten staken, niet omdat men geen meel heeft — dat is er volop — maar het zit nog niet in zakken. De heer Wicker deelde mee, dat hij hoopt dat men binnen twee dagen tot een overeenkomst komt, omdat in het andere geval maatregelen genomen zullen worden en wel sluiting van het bedrijf. Wij kunnen namelijk niet een voorstel aanvaarden, dat de inflatie op het eiland verhoogt, zo meent hij. Wij van onze kant doen alles om de prijs stabiel te houden, maar met het voorstel, dat de vakbond heeft gepresenteerd is dat onmogelijk. Het bedrijf kan de gevolgen van het Boneco-voorstel niet opvangen, liet de plant-manager nog weten.

Van bakkerszijde werd er op gewezen, dat de monopolie-positie van Continental Milling zich nu duidelijk laat voelen. De regering zal deze zaak moeten bestuderen zodat in geval van nood een andere weg openblijft om aan meel te komen, zo meende men daar.

Fietser na aanrijding overleden

WILLEMSTAD — Het verkeer op Curaçao heeft tot heden toe dit jaar al twintig doden geëist. In het Sint Elisabeth hospitaal overleed dinsdagmiddag de zestienjarige Rignald Ramon Antonio Eustacia. Maandagmiddag werd hij toen hij van het Technisch College Sint Paulus te Salinja kwam op de Schottegatweg Oost ter hoogte van Interconti van achteren aangereden door een bestelauto. Hij werd toen in zorgwekkende toestand naar het ziekenhuis gebracht, waar hij dinsdagmiddag rond drie uur overleed vierentwintig uur nadat het ongeluk gebeurd was. De bestuurder van de bestelauto verklaarde tegenover de politie, dat hij op een gegeven ogenblik naar rechts had gekeken naar een paar bij de bushalte staande passagiers. Als gevolg van zijn onoplettendheid reed hij toen de fietsende jongeman aan. Het slachtoffer woonde aan de Kaminda Takima.

IN THE PICTURE

Lourdes Nicolaas — jui corsow — 17 jaar oud — Leerlinge van het Maria Immaculata Lyceum in de vijfde klas VWO — Leest veel, is absoluut sociaal cultureel georienteerd en laat dit xdan ook ter inspiratie van iedereen merken in haar sociale aktiviteiten. Een manier van leven die niet alleen typisch van Lourdes Nicolaas is maar meer nog een zeer hoopgevende tendens onder een groot deel van de middelbare schooljeugd op Curaçao. Een navenante nog typischere eigenschap daarbij is de bescheidenheid van de nieuwe generatie. Lourdes: „Weet U, ik wil niet dat mijn foto in de krant komt alsof ik iets geweldigs ben. We doen alle aktiviteiten met z'n allen." „In the picture" is dan ook niet zo zeer Lourdes maar de hele beweging van onze zeer positief ingestelde jeugd op Curaçao die zich opvallend bewust is van het gebrek aan voldoende culturele vorming van de Curaçaoënaar. Culturele vorming met als uitgangspunt en daarbij wordt geciteerd: De herkenning en beleving van de eigen culturele waarden zowel die uit de geschiedenis alswel de meer eigentijdse waarden, is een primaire vereiste voor elke vorm van ontwikkeling van het individu. De M.I.L.-beweging stelt zich alles behalve militairisties op. Integendeel, dialoog en kommunikatie ook met de oudere generatie, wordt als vanzelfsprekend ervaren. Lourdes Nicolaas en de nieuwe generatie, dus het toekomstig Curaçao's volk, zijn zich niet alleen emotioneel bewust van de noodzaak tot sociaal culturele vorming reeds op de fröbelschool, maar worden ook initiatieven ontplooit zoals een sociaal cultureel edukatief programma welke de komende maanden van zich zal laten horen. Hopi great...hopi bon...sigi numa...corsow nobo...sigi numa...

VERHOUDING MET OLIELANDEN STERK GEWIJZIGD

Versnelde inflatie is hard aangekomen

Wereldbank: perspectieven voor Derde wereld blijven nog somber

PARIJS. — Als er geen grootscheeps internationaal actieprogramma van de grond komt, zullen de levensomstandigheden van ongeveer 800 miljoen mensen in de derde wereld gedurende de rest van de jaren zeventig nauwelijks enige verbetering te zien geven. Bij het achterwege blijven van dergelijke actie zal voor honderden miljoenen anderen de vooruitgang in het gunstigste geval zeer gering zijn. Deze pessimistische voorspelling kan men lezen in het jaarverslag van de Wereldbank-groep (international bank for reconstruction and development en international development association), 's werelds voornaamste bron van financiële middelen voor ontwikkelingshulp.

De weinig opgewekte verwachtingen hangen nauw samen met de reusachtige veranderingen die zich het afgelopen jaar op internationaal economisch gebied hebben voltrokken. Verwarring en tegenstrijdigheden kenmerkten de situatie, maar één ding is volgens de Wereldbank zeer duidelijk: voor een groot aantal ontwikkelingslanden is het uitzicht op economische en maatschappelijke vooruitgang ernstig in gevaar gekomen. Voor de armste landen is dit risico zelfs het grootst.

De Wereldbank noemt een vijftal belangrijke ontwikkelingen uit het jongste verleden die bijzonder hard zijn aangekomen bij de ontwikkelingslanden, te weten de wijziging van de internationale valutapariteiten en het daaropvolgende systeem van zwevende wisselkoersen, een versnelling van de inflatie (in het bijzonder de prijsontwikkeling van grondstoffen en industriele goederen), de scherpe stijging der olieprijzen, tekorten aan broodgraan en kunstmest en een vertraging in de economische groei van de geïndustrialiseerde landen.

Reeds nu is duidelijk dat deze ontwikkelingen verstrekkende gevolgen hebben, zo schrijft de Wereldbank. Nog geen jaar geleden werd verwacht dat de ontwikkelingslanden als geheel een reële groei van hun bruto nationaal produkt (BNP) met ruim zes procent per jaar zouden kunnen bereiken, overeenkomstig de doelstellingen van het tweede ontwikkelingsdecennium. Nu luidt de verwachting evenwel dat (met uitzondering van enkele olie- en mineralen exporterende landen) de groei van [illegible] landen [illegible] jaren [illegible] procent per jaar zal blijven. Voor de armste landen, die tevens de grootste bevolkingsdichtheid hebben, wordt een zo laag groeicijfer verwacht dat het inkomen per hoofd van de bevolking tussen nu en 1980 zal stagneren of in zeer geringe mate zal toenemen.

Zelfs al wil men het laagst aanvaardbare groeipercentage bewerkstelligen, dan nog zal de stroom middelen voor de ontwikkelingslanden enorm moeten worden uitgebreid. Volgens de Wereldbank zijn de vooruitzichten voor het activeren van deze aanvullende hoeveelheden kapitaal onzeker. De armste landen hebben het ergst onder deze onzekerheid te lijden, want hun financiële behoeften kunnen vrijwel alleen worden gedekt door hulpverlening tegen de gunstigst mogelijke voorwaarden.

Overigens zullen ook de middelste en de hoogste inkomensgroepen van ontwikkelingslanden de komende jaren moeilijkheden ondervinden om het benodigde aanvullende kapitaal aan te trekken. Ontwikkelingslanden uit de zogenaamde hoogste inkomensgroep (dat wil zeggen met een jaarinkomen boven de 375 dollar per hoofd van de bevolking) zullen een groot deel van het benodigde kapitaal kunnen verwerven tegen de voorwaarden die daarvoor op de internationale markt gelden. De middelste groep (ontwikkelingslanden waarvan het inkomen per hoofd van de bevolking tussen 200 en 375 dollar per jaar ligt) is echter voor een groot deel van het benodigde kapitaal aangewezen op leningen tegen gunstige condities. Rond 1980 zal de extra vraag naar langlopend kapitaal in de derde wereld 27,5 miljard dollar bedragen, waarvan bijna de helft (11,2 miljard dollar) tegen uiterst gunstige voorwaarden beschikbaar moet worden gesteld.

De Wereldbank wijst er op dat er initiatieven zijn genomen om de kapitaalstroom naar de ontwikkelingslanden uit te breiden, maar vraagt zich tegelijkertijd af of die stroom wel de vereiste omvang zal krijgen, vooral gezien de behoefte aan hulpverlening tegen zachte voorwaarden. Het is nagenoeg onvermijdelijk dat de financiële steun tegen gunstige condities in reële termen uitgedrukt in ieder geval in de naaste toekomst verder zal afnemen, terwijl de behoefte van landen, die het meest op dergelijke hulpverlening zijn aangewezen, groter is dan ooit.

De Wereldbank-groep — bestaande uit de International bank for reconstruction and development (leningen tegen eenzo laag mogelijke rente) en de International development association (renteloze leningen waarbij alleen de administratiekosten in rekening worden gebracht) — heeft gedurende het boekjaar 1973—'74 (juli tot en met juni) in totaal, 4,31 miljard dollar geleend aan 75 ontwikkelingslanden. Ongeveer vijfentwintig procent hiervan (1,09 miljard dollar) betrof renteloze kredieten aan de IDA.

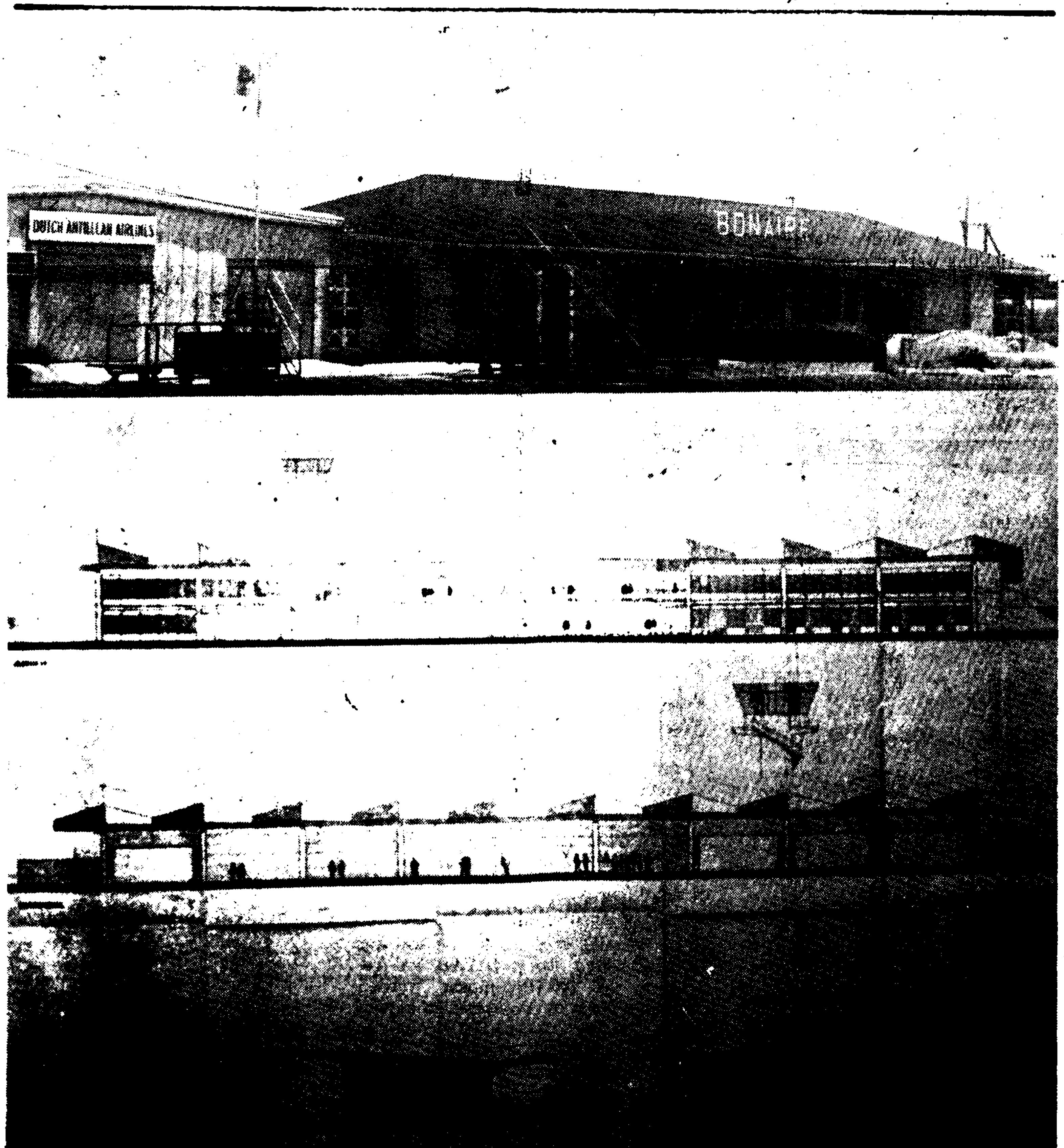
De armste mensen van de derde wereld wonen in meerderheid in landbouwgebieden. De Wereldbank vindt dat ontwikkelingshulp moet worden gericht op de armste bevolkingsgroepen en op de armste ontwikkelingslanden. Bij deze hulpverlening dient de verhoging van de produktiviteit bij de kleine boeren het voornaamste streefpunt te zijn. De Wereldbank, zo staat in het jaarverslag, houdt zich hiermee in steeds sterkere mate weloverwogen bezig. In die produktiviteit kan echter alleen verbetering (ook al is dat maar bescheiden vooruitgang) worden gebracht als de stroom van buitenlands kapitaal naar de ontwikkelingslanden aanzienlijk wordt uitgebreid.

De verhouding tussen de Wereldbank en de olie-exporterende landen is in een nieuwe fase beland. Dat is blijkens het jaarverslag een van de opvallendste ontwikkelingen van het afgelopen jaar. De olielanden kunnen grofweg in drie categorieën worden verdeeld. Tot de eerste groep behoren bijvoorbeeld Koeweit, en Saoedi-Arabië, landen met een hoog inkomen per hoofd van de bevolking en met grote hoeveelheden overtollig kapitaal. Er zijn aanwijzingen voor dat deze landen de Wereldbank om technische steun zullen vragen om dit geld in eigen land te investeren en een deel van de overschotten aan de hand van programma's voor bilaterale ontwikkelingshulp naar de derde wereld te leiden.

Tot de tweede categorie olielanden behoren Iran en Venezuela. Zij hebben veel geld nodig voor hun binnenlandse ontwikkeling maar zij hoeven daarvoor geen beroep te doen op het buitenland. Verwacht wordt dat zij evenwel zullen blijven lenen van de Wereldbank in verband met het voordeel van bijvoorbeeld technische steun dat aan dergelijke leningen is verbonden. Deze landen zullen daarentegen ook leningen aan de Wereldbank verstrekken die in veel gevallen een grotere omvang zullen hebben dan het van de Wereldbank geleende kapitaal.

De derde categorie olielanden omvat o.m. Indonesië en Nigeria. Voor deze landen is de meer-opbrengst uit olie klein in verhouding tot de omvang en de behoeften.

Het jaarverslag van de Wereldbank bevat ook gegevens over de ontwikkelingshulp van de geïndustrialiseerde wereld. Blijkens voorlopige cijfers van de commissie ontwikkelingshulp van de OESO (organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling) is het nettobedrag aan particuliere en overheidssteun aan ontwikkelingslanden nominaal gestegen van 19,9 miljard dollar in 1972 tot 24,2 miljard in 1973. Gemeten naar het bruto nationaal produkt van de betrokken industrielanden bleef deze kapitaalstroom echter constant (0,78 procent). De zogeheten officiële ontwikkelingshulp nam nominaal toe van 8,7 miljard tot 9,4 miljard dollar. Reeel was er evenwel een vermindering van zes procent. Het aandeel van deze overheidshulp in de totale ontwikkelingshulp daalde van 43,7 tot 38,8 procent. Ook uitgedrukt in het bruto nationaal produkt verminderde het belang van de officiële ontwikkelingshulp (van 0,34 procent in 1972 tot 0,3 procent in 1973).

KRALENDIJK. — Het kleine stationsgebouw op Bonaire, een oud vertrouwd beeld voor vele mensen, zal moeten verdwijnen om plaats te maken voor een nieuw stationsgebouw.

Het nieuwe stationsgebouw van verschillende kanten bekeken. Boven de achterkant van het gebouw, midden de voorkant, onder twee zijaanzichten.

WILLEMSTAD — Bij eilandsbesluit, houdende algemene maatregelen van 3 september, (AB 45) is de gewijzigde bezoldiging vastgesteld met de pensioengrondslag voor het hoofd van het Centraal bureau toezicht Curaçaose bursalen. Is de betrokkene ongehuwd, dan bedraagt de jaarbezoldiging over de periode januari — 1 juli 1974 21.744 gulden, is hij gehuwd dan wordt het 27.180 gulden, oftewel maandelijks respectievelijk 1812 en 2267 gulden. Vanaf 1 juli 1974 is de bezoldiging opgetrokken tot 24.720 gulden (ongehuwd) en 30.900 gulden (gehuwd).

Wetswerp ingediend bij staten:

Belasting betalen voor vertrek Antillen

WILLEMSTAD. — Bij de staten is door de regering een ontwerp-landsverordening ingediend „ter regeling van het voldoen van belastingschulden voor het vertrek uit de Nederlandse Antillen". Doel is een oplossing voor het probleem, waarmee de Antillen al vele jaren kampen, dat belastingplichtigen het land verlaten zonder hun belastingschulden te hebben voldaan. De derving aan inkomsten daarvan is nu zo groot geworden dat de regering van mening is, dat wettelijke bepalingen in het leven moeten worden geroepen. De bestaande maatregelen zijn namelijk onvoldoende gebleken, terwijl zij bovendien — althans in elk geval gedeeltelijk — een wettelijke basis ontberen.

Uit de artikelsgewijze toelichting door de regering blijkt, dat niet opzet de redactie zodanig is, dat er ook vakantiegangers onder de regeling vallen. De praktijk heeft namelijk uitgewezen, dat vaak van dit voorwendsel wordt gebruik gemaakt om de belasting te ontvluchten. ER zijn zelfs mensen die zover gaan, dat zij een retourpassage nemen of een bewijs van terugkeer aanvragen om de indruk te wekken dat het in hun bedoeling ligt terug te keren. Door de term belastingplichtige te gebruiken is de toerist in principe ongemoeid gelaten. Strikt formeel valt onder deze term ook de buitenlandse belastingplichtige — dit is iemand, die niet in de Nederlandse Antillen woont, doch hier te lande bronnen van inkomen heeft — die hier met vakantie vertoeft. Het is echter geenszins de bedoeling, aldus de regering, om het vertrek van deze buitenlandse belastingplichtigen te bemoeilijken, temeer nu zij veelal hier bezittingen hebben, waarop eventuele belastingschulden verhaald kunnen worden.

Verder is de wet zo opgesteld, dat voorkomen wordt dat iemand, die vaak op reis moet, telkens alle instanties moet aflopen. Het ligt in de bedoeling een zogenaamde doorlopende verklaring telkens voor maximaal zes maanden af te geven. Verder is de mogelijkheid geopend, dat onnodige werkzaamheden en/of verzwaringen worden voorkomen of beperkt; In het ontwerp zijn verder de verplichtingen geregeld van alle ingezetenen of anderen, die hier lang genoeg hebben gewoond of vertoefd, om belastingplichtig te zijn om bij vertrek ten overstaan van de bevoegde autoriteiten aan te tonen, dat zij geen belastingschulden hebben, hun belastingschulden hebben voldaan of wel terzake zekerheid hebben gesteld. Aldus de toelichting op het ingediende wetsontwerp.

BUENOS AIRES — De universiteisfederatie van Buenos Aires heeft de studenten opgeroepen normaal naar de colleges te komen hoewel de overheid de universiteiten voor een week gesloten had. Op de dekens van de verschillende faculteiten is door de regering een beroep gedaan af te treden; aanvankelijk hebben ze allemaal geweigerd dit te doen, maar uiteindelijk hebben drie dekens hun ontslag aangenoden. De dekens zijn verwant aan de Pe tronistisch studentenorganisatie JUP, welke in de contramine is. De moeilijkheden zijn begonnen met de vervanging van de vroegere minister van Onderwijs door een figuur uit de kring van de rechtse Peronisten.

PUBLIEKE OPINIE

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden stukken verkort weer te geven. Voor publikatie in aanmerking komende stukken worden met de volledige naam van de inzender ondertekend. Opname van stukken in deze rubriek betekent niet dat de redactie het met de strekking van deze stukken eens is.

Leerlingenstelsel op N.A.?

Het is ondertussen weer een hele tijd geleden dat onze minister van Arbeid via de pers mededeelde dat er plannen bestonden, zelfs in een gevorderd stadium, om het tekort aan geschoolde arbeidskrachten in de Nederlandse Antillen binnen afzienbare tijd weg te werken. Deze mededeling kwam ook voor de grote bedrijven als een verrassing. Het onderwijs was er niet bij betrokken. De enige instantie die er iets over gehoord schijnt te hebben is het hoofd van de Bij-Her-en Omscholing op Curacao. Dit bureau, dat regelmatig plannen en rapporten werpt, schijnt zelfs een enkele keer kontact opgenomen te hebben met een plaatselijk groot reparatiebedrijf. Tot nu toe is echter weinig aktiviteit te bespeuren in de Joint-venture hoek. Waarschijnlijk wordt er weer een lijvig rapport opgesteld.

Mensen die iets weten van moderne industrie en techniek beginnen zich steeds meer zorgen te maken over de kapitalen die er besteed worden aan de zogenaamde OM-HER-en BIJSCHOLING. Leek deze dienst aanvankelijk een goedbedoelde stimulans tot het bevorderen van huisvlijt en toeristenindustrie, nu gaat de dienst minder validee werknemers opnemen, in zich zeer sociaal, het wordt echter bedenkelijk als deze dienst geschoolde specialisten moet gaan opleiden of althans deze opleiding moet moet gaan organiseren. Specialisten kunnen alleen opgeleid worden in het bedrijf en dan slechts door hooggespecialiseerde leraren. Het enige wat een bijscholings-instituut zou mogen doen, wil het verantwoord zijn, is zeer eenvoudige cursusjes opzetten zoals voor beginners lassen of betontimmeren.

We zouden er bij de overheid op willen aandringen om de ontwikkeling van de JOINT VENTURES snel te laten verlopen en heel goed in de gaten te laten houden door deskundigen. Als we niet oppassen hebben we er spoedig weer een waterhoofd bij. We zullen proberen in kort bestek iets te vertellen over wat een verantwoorde opleiding tot geschoolde vaklui wel zou kunnen zijn.

Een leerlingenstelsel op de Antillen?

Het leerlingenstelsel is een onderwijssysteem op vaktechnisch gebied, waarbij de jonge werknemer tijdens zijn werkweek in het bedrijf een gespecialiseerde opleiding krijgt. De ondernemingen zijn verplicht om met deze leerlingen een leerovereenkomst aan te gaan. De leerling krijgt in het bedrijf een serie werktaken opgedragen volgens een takenboek. Een werkmeester die door het bedrijf met de leiding van de leerlingen is belast, kijkt de taken na en houdt toezicht op de uitvoering. Op regelmatige tijden bezoekt een consulent c.q. inpecteur van het leerlingenwezen de leerlingen om hun vorderingen na te gaan.

Eenmaal per jaar wordt landelijk een examen afgenomen. In het leerlingenstelsel zijn verschillende niveau's van vakkennis onderbracht. We kunnen die het beste vergelijken met de bekwaamheidsgraden uit vroeger tijd. 1) De leerling; 2) De gezel; 3) De meester.

Een meestervakman heeft heel wat in zijn mars. Hij is de hoog gesalariëerde specialist in de industrielanden. Onder de N.O.-leraren treft men heel wat meesters aan. Het leerlingenstelsel heeft de industrie aan bekwame vaklui geholpen. De vaklui die de ruggegraat zijn van ieder bloeiend bedrijf in de industrielanden. Natuurlijk heeft dit stelsel vooral in de „slechte" jaren vlak na de oorlog veel opoffering gevraagd, zowel van de werknemers als van de ondernemingen. De werknemers moesten door weer en wind, te voet of op de fiets 's avonds naar school om de theorielessen te krijgen die het praktijkonderwijs in het bedrijf moesten steunen. De bedrijven moesten zorgen dat de leerlingen tijd kregen om in hun werkweek de taken uit te voeren. Dit kostte het bedrijf offers.

Door het streven van de moderne regeringen om het inkomen en de vruchten van de welvaart gelijkelijk over de bevolking te verdelen zijn vele avondscholen en leerlingenstelsels geleidelijk overgegaan naar het participatie onderwijs. In dit onderwijs krijgt de jonge leerling 1 dag (binnenkort 2 dagen) vrij van zijn baas om de school te bezoeken. De school geeft nu niet alleen techniek begeleidend onderwijs, maar [illegible] ook culturele en maatschappe[illegible] vorming aan werkende jong[illegible]. Kleinere bedrijven die econom[illegible] niet over veel ruimte beschikken [illegible] de werkende jongeren dezelfde [illegible] sen te geven als de grote onderne[illegible] gen, worden bijgestaan door fond[illegible]. Er is zo'n fonds, waarin iedere [illegible] een bepaald aandeel stort en dat [illegible] behoefte herverdeeld wordt (egali[illegible] tiefonds). De leerlingenstelsels [illegible] niet direkt verantwoordelijk [illegible] schuldig aan de overheid. Wel is er [illegible] inspecteurs toezicht op het ges[illegible] dieerde deel van het onderwijs. [illegible] zouden de stelsel met onze bi[illegible] dere schoolbesturen kunnen ve[illegible] lijken wat de juridische opzet betreft. Het leerlingenstelsel is in de in[illegible] strielanden geleidelijk gegroeid van[illegible] het ambachtelijk verleden. Vakm[illegible] schap is een sociaal ingegr[illegible] waardemerk geweest sinds de midd[illegible] eeuwen. Voor de Antillen ligt de [illegible] zaak historisch heel anders. Er [illegible] nauwelijks enige georganiseerde [illegible] torische bekwaamheid die de jeugd [illegible] van de Antillen motiveert om een [illegible] meestergraad te behalen. In [illegible] algemeen zijn er bedenkelijke wa[illegible] descholen in de maatschappij [illegible] groeid, waarbij iedere vorm [illegible] handenarbeid als minderwa[illegible] wordt beschouwd. Door deze men[illegible] liteit is techniek en wie er[illegible] omgaat bepaald tot een soc[illegible] klasse.

Het aksent is daardoor te [illegible] blijven vallen op de produc[illegible] sector van de arbeid. De vorming [illegible] de ambachtscholen heeft zich pa[illegible] ontwikkeld. Tot voor heel [illegible] meende men dat een Techn[illegible] School in staat was jongelui a[illegible] leveren aan de bedrijven. Dit is [illegible] al lang geen haalbare zaak meer. [illegible] bedrijven en daarmee de techniek, [illegible] ook op Curacao, worden veel [illegible] complex en te flexibel voor [illegible] onderwijs om te volgen. Men [illegible] bovendien niet vergeten dat ie[illegible] leraar in zijn kennis snel veroud[illegible]. Na 5 jaar is hij al niet „bedrijfswaardig". Het onderwijs [illegible] traag en inert, ontwikkelingen [illegible] wetenschap worden op grote af[illegible] gevolgd, omdat er zoveel eigenzin[illegible] mensen ingeschakeld moeten [illegible] den, ingeschakeld door overtu[illegible]. Topfiguren in het onderwijs hebben [illegible] dikwijls eenzame standpunten [illegible] door de vorige generatie algemeen [illegible] aanvaard werden. In de techn[illegible] betekent achterblijven onmiddellijk [illegible] achteruitgang. Nu de Antillen [illegible] door de politieke ontwikkelingen [illegible] een eigen technisch kader op [illegible] korte termijn nodig hebben, zal [illegible] aandacht gericht moeten worden op [illegible] het vinden van middelen om [illegible] grote tekort aan waardevolle [illegible] schooldheid bij vele werknemers op [illegible] doordachte wijze geleidelijk weg [illegible] werken.

Bijscholing op verantwoordelijke wijze kan alleen volgens een leerlingenstelsel. In een beginnend industrie-landje kost zo'n stelsel grote offers voor alle partijen.

1. De bedrijven zullen werk[illegible] materiaal en werkmeesters beschik[illegible] baar stellen.
2. De leerlingen geven hun vrije [illegible] en arbeid.
3. De staat steunt beiden en spring[illegible] bij als dat nodig mocht blijken.

Nadat jarenlang een onder[illegible] beleid gevoerd is dat tot voor [illegible] van het technisch onderwijs [illegible] wachtte dat er vaklui afgele[illegible] werden, is het moeilijk om [illegible] andere richtingen in te slaan en [illegible] ambachtelijke uit de technische sc[illegible] len te halen. We kunnen echter [illegible] alle krachten bundelen om zo [illegible] mogelijk tot zogenaamde „joint [illegible] tures" te komen tussen indu[illegible] overheid en onderwijs.

De eerste pogingen in deze richting [illegible] worden sinds eind 1972 onder[illegible] men. De opzet van een plan[illegible] beleid wordt echter geremd door [illegible] de functionarissen die met deze [illegible] qualitate qua belast worden [illegible] andere zaken aan hun hoofd heb[illegible] dat het meeste werk in part[illegible] verband samen met enkele goed[illegible] lende en bezorgde idealisten [illegible] worden uitgevoerd. Dit is een [illegible] wankele organisatie vorm voor [illegible] ingewikkelde zaak die van le[illegible] belang is voor dit gebied. [illegible] leerlingenstelsel, is voor de A[illegible] de enige mogelijkheid om de [illegible] lianisering waar te maken. [illegible] functionaris die alleen maar [illegible] probleem belast wordt, is de [illegible] mogelijkheid om een goed [illegible] maken met verantwoorde [illegible] dingen aan werkende jongeren.

JULES ADRIA[illegible]

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe zijn op Aruba dagelijks verkrijgbaar bij het kantoor van de Amigoe in Oranjestad bij Refresquería van Zepp Wever; INGRID, La Fama, La Popular en Piet Soda Fountain; Edwins Drive-In te Savaneta; Nicolas Store; De Wit Store in Dividivi; Manchebo, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel en Holiday Inn Drugstore.

Kantoor: Nassaustraat 110.

Kantooruren: werkdagen 08.15-12.00, 14.00-17.30; zaterdag 08.15-10.00

TELEFOONNUMMER
Alle afdelingen: 4333.

NA KANTOORUREN VOOR SPOEDGEVALLEN: 1639 - 2950 - 3855.

TAXI-CENTRALE: 24 uur per dag. TEL.: 2116 of 1604.

Politie in alle gevallen, tel.: 4555.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 20.30 Papillon (14 jr); Rialto: 20.00 100 Rifles (18 jr). BALASHI: Drive-In: 20.30 A touch of class (14 jr). SAN NICOLAS: Principal: 20.30 The big showdown (18 jr).
BOTICA'S:
ORANJESTAD: Aruba, tel.: 1081; SAN NICOLAS: San Lucas, tel.: 5119.
WIT-GELE KRUIS: Dakota en Oranjestad: zr Francina, tel.: 3168; Noord en Oranjestad: zr Henricus, tel.: 3425; Santa Cruz en Paradera: zr Ludovic, tel.: 8288; Savaneta en Brazil: zr Michaela, tel.: 7020; San Nicolas: zr Eugenia, tel.: 5906; San Pedro-hospitaal, tel.: 2200.
AVONDDIENST DOKTOREN: Savaneta en San Nicolas: dokter E. Weststrate, Savaneta 530, tel.: 7290.
DIVERSEN
VER. SURINAME: 19.00-03.00 open voor leden.
DANS- EN BALLETSCHOOL „Sonja": 20.00-21.00 avondgymlessen.
SOCIEDAD BOLIVARIANA: 20.00 repetities - Arubaans gemengd koor.
HOLIDAY INN: 20.00 optreden folkloristische groep o.l.v. Geechi Pieters.
SPORT
KEGELEN: 20.00 competitie - Tivoli-, Caribe- en Essoclub.
EAGLECLUB: 20.00 schermen.
JUBILEUMTOERNOOI KORPS POLITIE: 20.00 biljart olv. H. L. Davelaar - POVA.

DONDERDAG
DIVERSEN
LUCHTPOSTSLUITING: 13.30 voor Europa; 11.30 voor New York - postkantoor; 08.00 voor Europa; 17.30 voor New York - hulppostkantoor Beatrixluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting.)
Y.M.C.A.: 19.30-21.00 handwerken dames - geb. Dakota; 19.30-21.00 gymnastiek - dames - geb. San Nicolas.
ANT. ONDERWIJSINSTELLINGEN: maandag tot en met vrijdag van 17.00 tot 19.30 ten huize van mevr. Carla Paris-Arends, Kamerlingh Onnesstraat 25, Oranjestad, tel.: 3760.
ARUBA HEALTH CENTRE OF YOGA: vanaf 09.30 en vanaf 15.30 open - Mozartstraat 10.
SPORT
ATLETIEK: n.m. training - stadion
M.S.V. ZEEMACHT: 17.30-18.15 trimzwemmen voor leden - zwembad Aruba Sheraton-hotel.
ZWEMGROEP TIGER SHARK: 16.45-17.30 zwemlessen - voor diploma C; 17.30-18.15 voor diploma D, E en F - Pova-zwembad bij reparatie bad links van Basiruti).
STICHTING SCHOOLZWEMMEN: 14.00 zwemcursus voor diploma's A en B - ten zuiden van Basiruti.

Vijf ongevallen in maandagverkeer

ORANJESTAD. — Op maandag werden bij de Verkeerspolitie 5 aanrijdingen gemeld met een totale blikschade van 3340 gulden. Het ergste geval vond om half vier 's middags plaats op de hoofdverkeersweg, ter hoogte van het stationsgebouw, waar een personenauto over de kop sloeg. De bestuurster van deze auto reed tegen de rand van een verhoogde middenberm op, daar een andere bestuurder haar op onverantwoordelijke wijze trachtte in te halen. Hierdoor sloeg zij op de middenberm over de kop. De bestuurster klaagde over pijn in de rug en schouderbladen en werd per ambulance naar het hospitaal vervoerd.

Op de zandweg Fontein-San Fuego verloor de bestuurster van een andere personenauto de macht over het stuur, nadat een onderdeel van de linkervoorwiel brak. De auto reed hierna tegen een verhoging langs de weg op en kantelde.

Tegen het middaguur botsten twee pick-ups op de kruising Pinda/Mispelstraat, waarbij een materiële schade ontstond van 1100 gulden. Een der bestuurders verleende geen voorrang.

Gezaghebber in antwoord op vragen:

In marathon-vergadering geen misbruik gemaakt van onbeperkte spreekbeurten

Ged. Max Croes: Huidige meerderheid werkt beter dan 14-7 van eerder

ORANJESTAD — Tijdens de beantwoording van de vragen van de raadsleden in eerste ronde, werd gisteravond het woord gevoerd door voorzitter Jossy Tromp en de ged. Max Croes, Chai Laclé, Rudy Frank en Albertico Arends. De vergadering werd hedenochtend kwart voor twee geschorst tot hedenmorgen tien uur, wanneer gedeputeerde Guillermo Trinidad aan de beurt komt. De PPA-fractieleider Gustavo Oduber verscheen evenals het geval was op maandag ook gisteren niet ter vergadering.

Voorzitter Tromp gaf aan raadslid Betto Falconi te kennen dat hij contact zal opnemen met het bc en de landsregering om te zien of het verlenen van werkvergunningen weer in handen komt van het eilandelijke departement van Arbeidszaken. Deze aangelegenheid werd indertijd van Arbeidszaken overgebracht naar de landsdienst Sociale Zaken. Wat betreft de zebrapaden op de rijwegen was de voorzitter het eens met de heer Falconi dat deze op geen enkele wet zijn gebaseerd en dus een slechte indruk maken bij de voetgangers. De voorzitter beloofde hierin maatregelen te nemen.

Spreektijdbeperking

Wat betreft de invoering van een spreektijdbeperking in de raad, gaf de voorzitter te kennen, dat hij tijdens deze marathon-vergadering niet de indruk had gekregen dat de leden van hun spreekbeurt misbruik hadden gemaakt. Hij was wel de mening toegedaan dat het toch beter zou zijn deze spreektijdbeperking te introduceren. Betreffende de vraag over uitzending van de raadsvergaderingen zei de voorzitter dat hij onlangs nog een brief heeft gezonden aan de radiostations, waarin onder ander naar de prijs voor uitzending werd gevraagd. De voorzitter vermoedde dat door de lange duur van de gang zijnde vergadering de radio's er niet op reageerden.

Ged. Max Croes nam hierna het woord en op rustige wijze gaf hij uitgebreid antwoord op de vragen die betrekking hadden op zijn departementen. Hij stelde dat er verschillen bestaan tussen een autovergoeding voor ambtenaren en voor gedeputeerden. De autovergoeding voor ambtenaren is gebaseerd op een werkdag van acht uren gedurende vijf dagen per week, terwijl voor de gedeputeerden dit gebaseerd wordt op 24 uren per dag gedurende zeven dagen per week. Het bc heeft tot nu toe een bedrag van 42.5 miljoen gulden geïnd van de belasting op de olieraffinaderijen. De aanslag was 63.8 miljoen, aldus ged. Croes.

Tegen staatscasino

Wat betreft de bouw van een MTS op Aruba gaf de gedeputeerde te kennen dat het bestek hiervoor reeds klaar is en dat binnenkort de aanbesteding zal plaatsvinden. Over een staatscasino sprekend stelde ged. Croes dat in geval de minister-president een fout heeft begaan in zijn uitspraak hierover hij een rectificatie van de minister-president verwacht. Ook de gedeputeerde wenste geen staatscasino, maar een die onder het eilandsbestuur zal vallen.

De gedeputeerde bevestigde dat er inderdaad een spaarfonds voor arbeiders bestaat, maar dat dit bestaan zeer bescheiden is. De spaargelden worden niet geïnvesteerd omdat deze niet van die omvang zijn dat zij winst kunnen opleveren. De spaargelden worden op een rekeningcourant geplaatst. Hij stelde verder dat nergens ter wereld de arbeiders gedwongen worden in een spaarfonds deel te nemen. Wat betreft een spaarrekening voor ambtenaren, werd hierover contact opgenomen met de A.N.A.A.B. Deze bond heeft echter niet meer van zich laten horen.

Op de vraag van Betico Croes wat het eilandsbestuur van plan is te doen met de meer-inkomsten van de belasting op de olieraffinaderijen, zei de gedeputeerde dat het moeilijk was om nu al een uitgebreide beschrijving te geven. Wel werd van het geïnde bedrag reeds een gedeelte besteed aan het aflossen van rekeningcourant-posten bij de bank en andere posten die open stonden. Tevens zal een gedeelte worden besteed voor sociale voorzieningen en voor kapitaalswerken, zoals aanleg van wegen. Een gedeelte zal tevens worden gestort in het ontwikkelingsfonds voor economische en sociale doeleinden.

De gedeputeerde gaf toe dat de laatste tijd niet gereageerd werd op adviezen van de Rekenkamer, dit als gevolg van gebrek aan gekwalificeerde personeel bij Financiën. Ook het voorgestelde team bestaande uit een lid van Accountantsdienst en een lid van Financiën kon om dezelfde reden niet worden samengesteld. Het bc onderneemt momenteel de nodige stappen om de situatie bij de Accountantsdienst weer op volle toeren te krijgen. Een lokale kracht zit reeds een jaar in Nederland met een studiebeurs voor volledig bevoegd NIVA-accountant. Verwacht wordt dat hij binnen zes maanden deze studie zal afmaken, waardoor Aruba over zijn eerste eigen bevoegde accountant kan neerzien. Het is niet de bedoeling om de eilandelijke voorlichtingsdienst weer in het leven te roepen. De huidige PR-man, die bij Algemene juridische zaken is ingedeeld, werkt tot volle bevrediging van het bc. Over de overdracht van het landslaboratorium aan het eiland merkte de gedeputeerde op dat reeds twee jaar geleden stappen in deze richting werden gedaan en dat hij blij is dat thans serieuse plannen hierover bestaan. Als dit eenmaal een feit is, kan het eilandgebied meer service aan het publiek leveren, omdat dan een gedeelte van het laboratorium in het hospitaal zal worden ondergebracht.

Ged. Croes was van mening dat het voor het bc geen zin meer had om over de overdracht van de loodsactiviteiten in de haven van San Nicolas aan Lago te praten. De eilandsraad heeft hierover reeds uitvoerig gepraat en besloten om de onderhandelingen te sluiten. Hij ontkende dat het eilandgebied maandelijks een bedrag van 1.800 gulden per loods als vergoeding aan Lago moet betalen. Een gedeelte van de oude brandweergarage — aldus de gedeputeerde — zal door de Luchthavendienst worden gebruikt. In een gedeelte zal oude verkiezingsmateriaal worden opgebrogen, terwijl een andere gedeelte aan de Aeroclub werd verhuurd. Het oude luchthavengebouw is gedeeltelijk verhuurd aan een firma. Dit gebouw werd in goede staat achtergelaten, doch biedt thans een troosteloze aanblik. Het werd helemaal leeggeplunderd (toiletten, wasbakken) en het glaswerk is overal vernield. De gedeputeerde vond het een zeer trieste zaak dat terwijl anderen ons aan een mooie luchthavengebouw helpen, onze eigen mensen het oude gebouw leegplunderen. De gedeputeerde stelde dat een schatting heeft uitgewezen, dat reparatie aan het oude gebouw niet minder dan 125.000 gulden zal gaan kosten.

Wat betreft de n.v. Aruven zei de gedeputeerde dat MEP-leider Betico Croes in zijn betoog de indruk wekte dat hier iets nieuws aan de hand is. De lening van 12 miljoen aan Aruven werd uitvoerig in de raad behandeld en goedgekeurd in de jaren zestig, toen Betico Croes nog geen eilandsraadslid was. Ook het verlengen van het contract met het Aruba Caribbean Hotel werd uitvoerig in de raad behandeld en goedgekeurd. Over de schenking van 73.000 gulden waarover Betico Croes het had, stelde de gedeputeerde dat ter oplossing van de moeilijkheden van indertijd bij het Aruba Caribbean Hotel de manager zijn ontslag had gekregen. Het bedrag is voor veertien maanden salaris dat deze manager nog te goed had als werknemer van Condado. Dit bedrag werd door Condado uitbetaald en niet door het eilandgebied.

In antwoord op opmerkingen en vragen van het lid Holmo Henriquez, waarbij deze het had over de coalitie van de PPA en AVP, stelde de gedeputeerde dat de heer Henriquez juist in deze monstrueuse coalitie in de raad is gekomen. Maar deze coalitie is erg actief, omdat de monsterachtigheid geëlimineerd werd en dat de minimale meerderheid van 11 beter werkt dan met de monsterachtige 14 van toen. In vele gevallen gaat het niet om het aantal maar om hechtheid en sterkte van een kleine groep. De vragen over vordering van achterstallige belasting beantwoordde de gedeputeerde met de mededeling dat de raad vermoedelijk benaderd zal worden met een voorstel om meer deurwaarders in dienst te nemen om deze achterstand zoveel mogelijk te kunnen wegwerken.

Andere ALM

PHILIPSBURG. — De naam van de nieuwe politieke partij op Sint Maarten Antillian Labour Movement (afgekort ALM) heeft al wat aanleiding gegeven tot verwarring met de reeds jaren bestaande afkorting ALM van de Antilliaanse Luchtvaartmaatschappij. Zo hoorden wij gisteren tijdens een politiek gesprek op Sint Maarten de opmerking „de ALM boekt toch geen winst", toen iemand anders opmerkte dat de ALM in al die jaren nog nooit winst geboekt had, merkte de eerste persoon op ik bedoel niet die ALM maar de andere ALM.

Spannende basketball finale voor dames

ORANJESTAD. — In een zeer spannende wedstrijd behaalde Valiant gisteravond een 44—40 overwinning op de dames van Tivoli in de eerste beslissingswedstrijd om het kampioenschap van Aruba. Bij de rust leidde Valiant reeds met 26—20. De topscoorsters waren Myrna Carrilho met 20 punten voor Valiant en Cynthia Bruin met 17 punten voor Tivoli.

Vanavond wordt de tweede wedstrijd Valiant—Tivoli op de baan van Aruba Juniors gespeeld. Wint Valiant vanavond dan is men kampioen, terwijl een overwinning voor Tivoli betekent dat morgenavond op dezelfde plaats de derde en tevens beslissende wedstrijd zal worden gespeeld.

Bij de junioren behaalde C. Aguila een 48—21 zege op Caribe. De ruststand was 18—11 voor Aguila. Elvis Zichem was beste scorer voor Aguila met 17 punten en Poipy Lacle voor Caribe met 6 punten.

Weer marihuana-vangsten op Sint Maarten

PHILIPSBURG — In aansluiting op de grote marihuanavangst van 25 augustus werden afgelopen week weer twee grote vangsten gedaan. Op 15 september arriveerde er weer een Jamaican, nu met twee koffers met een totale inhoud van 45 kilo marihuana. Op 18 september gebeurde dat nog eens. Het onderzoek begon toen goed op gang te komen en op St Maarten zijn nu twee mannen gearresteerd die met deze affaire te maken hebben. Zij hielden domicilie aan de Franse kant. Beiden waren afkomstig van Jamaica. Men verwacht zeer binnenkort over te kunnen gaan — wederom in samenwerking met de gendarmerie — tot arrestatie van een derde verdachte. Men hoopt dan het Sint Maartense net opgerold te hebben.

Intussen is via contacten met de politie op Jamaica het onderzoek op dit eiland ook op gang gekomen. Men heeft goede hoop dat dit onderzoek zal leiden tot aanhouding van de grote mannen in deze drugsmokkelaffaire. Vernomen werd dat er al geruime tijd verdenking bestond ten aanzien van uitgebreide drugsmokkel naar Sint Maarten.

Wandelsterrit Caribe

ORANJESTAD. — Het jeugdcomité van Club Caribe organiseert op zaterdag, 28 september, acht uur 's avonds, een wandelsterrit voor de jeugd van 10 tot 70 jaar. Voor de winnaars van deze rit zijn aantrekkelijke prijzen beschikbaar, waaronder twee retourtickets naar Curaçao. Na afloop van de rit is er gelegenheid tot dansen op de „blue patio" op muziek van Mariachi Aruba.

Stijging in toerisme

ORANJESTAD. — Het toerisme naa; Aruba is in de maand augustus 1974 gestegen ergeeken met augustus van het vorig jaar. Hieronder de cijfers hierover, met tussen haakjes de cijfers van vorig jaar. Aantal toeristen 10.442 (8670); aantal overnachtigingen 83.826 (74.271). Het aantal overnachtingen per toerist bedroeg 8. De meeste toeristen kwamen uit de V.S. (4616), Venezuela (2968), Puerto Rico (1110), Canada (753) en Colombia (354). Er kwamen per vliegtuig 9735 en per boot 707 toeristen. Het aantal cruise-passagiers bedroeg 6057 (2973). Het totaal van 10.442 toeristen wordt verdeeld in 4990 mannelijke en 5452 vrouwelijke toeristen.

Feria voor Sporthal van Club Bonaireano

SAN NICOLAS. — Het bestuur van Club Bonaireano te San Nicolas heeft concrete plannen voor de bouw van een Sporthal voor de jeugd van Aruba in het algemeen en die van San Nicolas in het bijzonder. Het hoofddoel is om de jeugd op deze wijze van de straat te houden.

Over dit project belegde het bestuur reeds op 13 september een persconferentie waarvoor de Amigoe jammer geen uitnodiging kreeg, hoewel het bestuur stelt dat alle media's wel werden uitgenodigd. In een brief welke de Amigoe dinsdag bereikte en ondertekend was door secretaris E. Nicolaas, staat te lezen dat dit een pre-fabricated overdekte Sporthal zal worden, waarin binnensporten zoals volleyball, basketball, tennis, tafeltennis, boksen, judo, badminton, biljart, gymnastiek en „air-rifle" beoefend kunnen worden. Er komt tevens een tribune welke plaats zal bieden aan negenhonderd personen en waarbij een perstribune niet vergeten werd. Er bestaan ook plannen om kamers te bouwen waarin buitenlandse sportdelegaties kunnen verblijven.

Om de nodige fondsen te verkrijgen zal het bestuur diverse evenementen organiseren zoals een loterij, shows en een feria, welke laatste reeds komend weekeinde open gaat op de patio van de club. Sportkoningin Nydia Bové zal de opening verrichten. Tijdens de drie week-ends van de feria zal er een koningin worden gekozen voor Feria „Di nos e ta", waarvoor 5 kandidaten zich hebben opgegeven. Deze jongedames zijn: Roxanna Martinus, Lourdes Willems, Imelda Maduro, Luci Kock en Jullie Ann Alders.

Op 6 okt. auto-sterrit

ORANJESTAD. — Op zondagmiddag 6 oktober organiseert de Aruba secretaressen vereniging in samenwerking met het militair tehuis een grote auto sterrit. Deze gezelligheidsrit voert de deelnemers langs diverse leuke Arubaanse plekjes met hier en daar verscholen controleposten. Tijdens de rust zijn drankjes en hapjes verkrijgbaar en bij de prijsuitreiking in het Militair tehuis bestaat tevens gelegenheid tot dansen op muziek van de „Simple souls".

Tweede zege Eddy Ras in AA-tennis-toernooi

ORANJESTAD — In een zeer goede wedstrijd versloeg Eddy Ras gistermiddag tegenstander Breus Blom met 6-2 en 6-3 op de baan van het Aruba Caribbean-hotel. Ras behaalde hiermee zijn tweede overwinning in de huidige „AA" klasse heren enkel tenniscompetitie. Andere uitslagen waren: Yubi Toppenberg — Jani Brokke 6-1, 7-6; en Leslie Howell — Ernie Brown 6-7, 6-1 en 6-2.

SANTIAGO DE CHILE — Paraguay is democratisch en dit is mogelijk omdat er geen marxisme bestaat, zo verklaarde president generaal Stroessner van Paraguay tijdens zijn officiele bezoek aan Chili bij gelegenheid van het onafhankelijkheidsfeest van dit land. Stroessner verklaarde dat er sedert 1957 heel wat veranderd is in Chili. De president van Paraguay meent, dat slechts een heel klein percentage van de jongeren van zijn land de invloed ondergaat van buitenlandse doctrines.

Keuze Miss Tivoli

ORANJESTAD. — De Aruba Tivoli Club organiseert zaterdag, 28 september, om kwart over acht 's avonds, een „nochi cultural" in zijn clubgebouw. Hoogtepunt op deze avond zal zijn de verkiezing van een Miss Tivoli voor 1974/75.

Aandacht voor status Palestijnen

Egypte wijst Jordaans „ultimatum" van de hand

CAIRO. — „Wij zien in de aankondiging van de Jordaanse regering dat zij tijdelijk haar diplomatieke activiteit voor een vredesregeling in het Midden-Oosten zal bevriezen een ultimatum en dat kunnen wij niet accepteren. Anders kunnen wij de reactie van Jordanië niet begrijpen." Aldus regeringskringen in Cairo naar aanleiding van de mededeling van Amman van zondag dat men eerst wil afwachten hoe de Arabische topconferentie die op 26 oktober in Rabat wordt gehouden denkt over het communiqué dat zaterdag in Cairo is verschenen over de positie van de Palestijnse bevrijdingsorganisatie (PLO).

Volgens dit communiqué, dat werd uitgegeven na tweedaags overleg tussen Egypte, Syrië en vertegenwoordigers van de PLO, is deze organisatie de enige en wettige vertegenwoordiger van het Palestijnse volk. Volgens Jordanie is dit standpunt in regelrechte tegenspraak met het Jordaans-Egyptische communiqué van juli van dit jaar, waarin werd vastgesteld dat Jordanië zal optreden voor de Palestijnen die binnen zijn grenzen wonen en de PLO voor alle andere Palestijnen.

In Cairo wees men er op dat er geen sprake van is dat Egypte ten aanzien van de vertegenwoordiging der Palestijnen een ander standpunt heeft ingenomen. Volgens Egyptische regeringskringen heeft Egypte zowel met overreding als met pressie getracht de standpunten van Jordanië en de PLO enigermate tot elkaar te brengen.

Nu de Arabische landen gaan proberen in de Algemene Vergadering der Ver. Naties een resolutie aangenomen te krijgen waarin voor de Palestijnen het recht op een eigen onafhankelijk bestaan wordt erkend, was het volgens Caïro gewenst de PLO naar voren te schuiven en haar status duidelijk vast te stellen. Dit was volgens de regeringskringen in de Egyptische hoofdstad een van de voornaamste overwegingen die hebben geleid tot de opstelling van het communiqué van Caïro.

In Egyptische regeringskringen hoopt men dat de houding van Jordanië een hervatting van de Arabisch-Israëlische vredesconferentie van Genève niet in de weg zal staan. Verder zei men te verwachten dat de komende besprekingen in Rabat en een mogelijke druk door koning Feisal van Saoedi-Arabië koning Hoessein ervan zullen weerhouden Jordanië los te maken van de andere Arabische landen.

PARIJS — „Ik geloof dat elke wijziging in de wereldolieprijzen zal leiden tot een ineenstorting van de wereldeconomie. Daarom zal ik mij tegen elke poging in die richting verzetten." Aldus de Saoedi-Arabische minister voor Oliezaken, sjeik Achmed Zaki Yamani in een gisteren gepubliceerd vraaggesprek met het Franse weekblad „Paris Match".

„Mijn land behoort", aldus Yamani, „tot de internationale gemeenschap. De enorme rijkdom die is ontstaan door de olieroyalties geven mijn land en mij een gevoel van onveiligheid. Daarom zal ik met alle krachten vechten tegen pogingen de prijzen nog verder op te voeren." Hij zei zich terdege bewust te zijn van de gevaren die kunnen vast zitten aan een toeneming van de ontvangsten uit de olie voor de monetaire stelsels in de wereld. Maar dit probleem is volgens hem niet door Saoedi-Arabië veroorzaakt.

AMERICA LATINA

CARACAS — President Carlos Andres Perez van Venezuela heeft zijn collega Gerald Ford van de VS een brief geschreven als reactie op diens verklaringen voor de Verenigde Naties. De Venezolaanse president achtte deze manier van communicatie in dit geval te verkiezen boven hetgeen diplomatiek gewoon is. Hier in Latijns Amerika wordt al tientallen jaren lang geroepen om een eerlijke en gelijke behandeling van de landen in ontwikkeling door de ontwikkelde landen en op de eerste plaats door onze buur en traditionele vriend, de VS. De ontwikkelde landen hebben misbruik gemaakt van de fundamentele behoeften van de Latijnsamerikaanse, Aziatische en Afrikaanse mens, aldus president Perez, die naast de kwestie van de olie-levering ook nog wijst op het probleem, dat onder meer de VS geen rechtvaardige prijs willen betalen voor koffie; de voedsel-schaarste, zo vervolgt Perez is onder meer het gevolg van de hoge prijzen, welke de ontwikkelde landen vragen voor hun machinerieën. Kort samengevat, zegt de Venezolaanse president: de economische confrontatie is gecreëerd door de grote landen, die weigeren gelijke deelname te geven aan de landen in ontwikkeling om economisch manier en evenwicht te bereiken. Tenslotte wijst Perez er op dat van de aanbeveling van de VN aan de ontwikkelde landen om één procent van hun nationaal product aan te wenden voor de ontwikkelingssamenwerking niets terecht is gekomen. Overigens moet president Ford dit schrijven niet als vijandig opvatten, laat zijn Venezolaanse collega weten.

WASHINGTON — Met algemene stemmen heeft de permanente raad van de Organisatie van Amerikaanse staten (OAS) het voorstel van Costa Rica, Colombia en Venezuela aanvaard om voor 8 november een raadsvergadering te Quito bijeen te roepen om te beslissen of de blokkade van Cuba moet worden voortgezet. Op genoemde datum komen de kanseliers van de OAS-leden-landen bijeen. Een paar landen hebben al aangekondigd in Quito tegen te zullen stemmen. Uruguay, Paraguay, Chili en Brazilie behoren tot de groep landen, waarvan de regering Cuba nog steeds als een gevaar beschouwt.

LIMA — De werknemers van de Amerikaanse Marcona mining company in Peru hebben de regering gevraagd onmiddellijk over te gaan tot onteigening van het bedrijf zonder schadeloosstelling. De werknemers hebben besloten om solidariteit te vragen bij de werknemers van de metaal-industrie in het land om hun actie te steunen.

BUENOS AIRES — De regeringsbemiddelaar in het arbeidsconflict bij de IKA Renault fabriek in het Argentijnse Cordoba heeft de vakbond en directie een week de tijd gegeven het al lang durende conflict op te lossen. Het bedrijf blijkt van plan te zijn op de looneisen van de vakbond in te gaan.

LA PAZ — Het katholieke blad Presencia in Bolivia heeft het bericht gepubliceerd, dat de Sanjor-onderneming de toch al endemische ondervoeding van de Bolivianen nog verergert door zijn handel in mensenbloed. De prijs voor zeshonderd centiliter bloed is 2,5 dollar. De onderneming heeft zich verweerd met te zeggen, dat men een sociale bijdrage levert in het door werkloosheid getroffen land.

CARACAS — De vakbond voor petroleum-werknemers in Venezuela, Fedepetrol, heeft een wereld-conferentie uitgeschreven van arbeiders in deze tak van industrie. De datum is nog niet vastgesteld. Het doel is een positie te bepalen ten opzichte van de voortdurende dreigingen van de kant van de VS. Fedepetrol heeft al contact opgenomen met de bewegingen in het Midden Oosten en Afrika in verband hiermee. Het is niet voor de eerste keer dat het noordelijke land (VS) met zijn machtige economische en militaire mogelijkheden een dergelijke positie inneemt, zegt Fedepetrol.

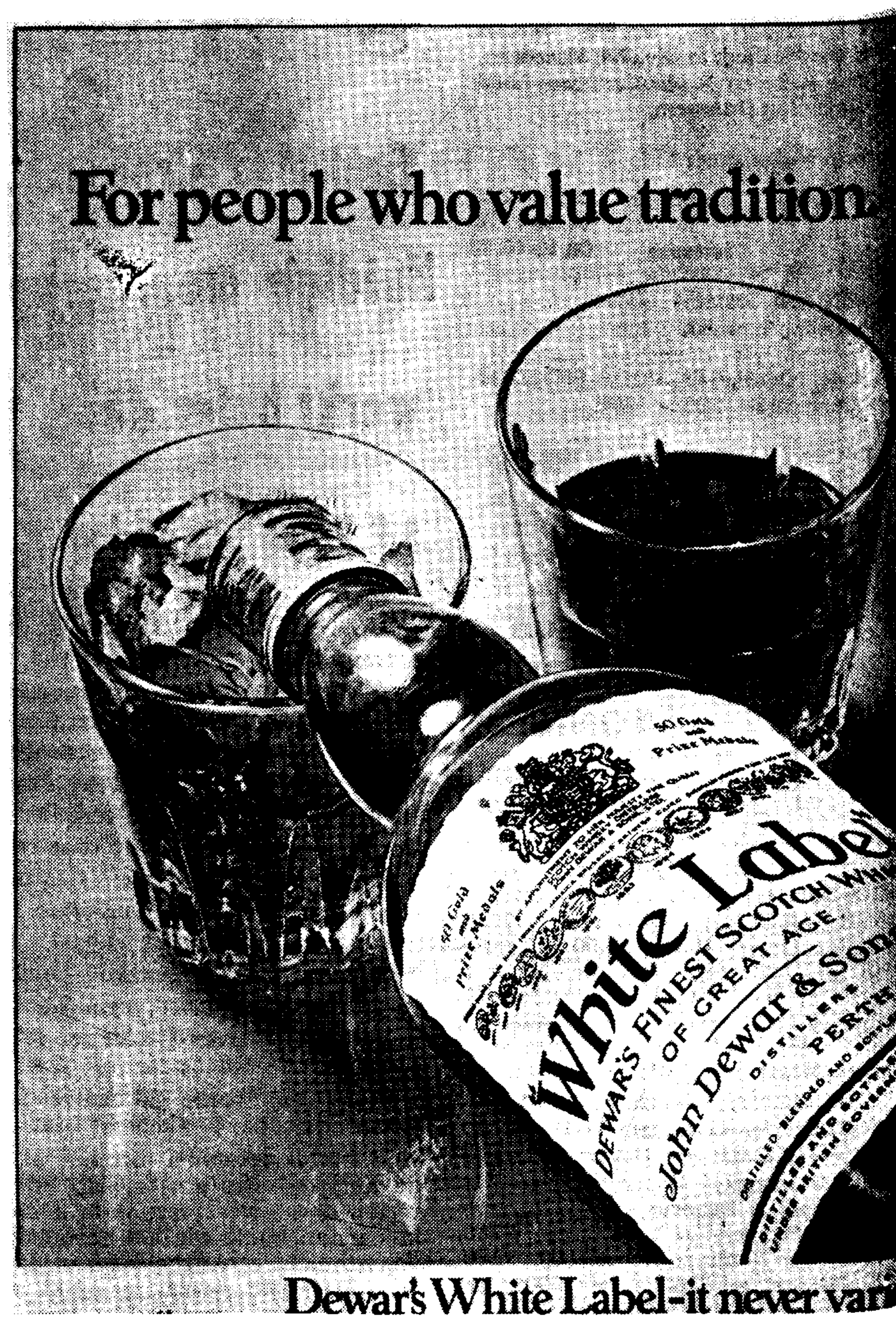
HAVANA — Volgens het Cubaanse dagblad „Granma" wordt de Cubaanse koopvaardij opengesteld voor vrouwen in het kader van premier Fidel Castro's strijd tegen het „machismo", de superioriteit van de man in Latijns Amerika. Volgens Granma moet Castro grote weerstanden overwinnen en zal het daarom nog lang duren voordat de vrouw op Cuba de plaats inneemt die zij in andere communistische landen bezet. Moet op Cuba de eerste vrouw nog voet aan boord van koopvaardijschepen zetten, de Sovjet-Unie telt vijfduizend vrouwelijke zeevarenden, aldus Granma.

PANAMA — Panamá zal de zetel worden van het Alternatieve controle-station van het Interamerikaanse militaire verbindingsnet, zo is besloten op de zevende conferentie van de commandanten van de verbindingsdiensten van de Amerikaanse strijdkrachten. Aan deze conferentie hebben afgevaardigden uit zestien Amerikaanse landen deelgenomen. Het controlestation zal gevestigd worden in Fuerte Clayton in de Kanaalzone.

* **

BUENOS AIRES — Julio Tomas Troxler, het oud-plaatsvervangend hoofd van de politie in de provincie Buenos Aires is vermoord aangetroffen in de Barracas-wijk, vlakbij het centrum van Buenos Aires. Men weet niet was de drijfveren achter de moord zijn.

LIMA — De politie van de Peruaanse stad Arequipa heeft negen personen aangehouden in verband met een bomaanslag op het Boliviaanse consulaat in Arequipa. Volgens de politie zou de aanslag zijn gepleegd door een Boliviaans commando met de naam „Condor". Deze groep zou ook de aanslag op het Chileense consulaat in Arequipo vorig jaar hebben gepleegd.

Ford opent energieconferentie

Wereld moet verspilling van energie tegengaan

DETROIT. — Er moet een veelomvattend wereldenergieprogramma worden opgesteld met als doel de energieproduktie uit te breiden, verspilling tegen te gaan, een geest van samenwerking te scheppen om conflicten tussen exporterende en verbruikende landen te voorkomen, steun te verlenen aan de armste landen en een wereldstrategie voor brandstofprijzen uit te stippelen. President Ford van de Verenigde Staten heeft dit gisteren verklaard bij de opening van de negende wereldenergieconferentie die deze week in Detroit wordt gehouden.

Het Amerikaanse staatshoofd bepleitte een zodanig internationaal akkoord over brandstofprijzen dat de produktielanden worden aangespoord zonder dat de economie van de energie verbruikende landen ernstig wordt ontwricht. Overdreven hoge prijzen kunnen de wereldeconomie alleen maar benadelen, waarbij er kans is op een economische werelddepressie en vernietiging van de internationale orde en veiligheid, aldus Ford.

Aan deze negen wereldenergieconferentie nemen ongeveer 3.500 energiedeskundigen, economen en politici uit 69 landen deel. Niet alleen de algemene energieproblemen komen aan de orde, maar ook economische en technische onderwerpen zoals bevolkingsgroei en vraag naar energie, milieu en energievoorziening, ontsluiting van nieuwe energiebronnen, produktie en bruikbare energie en energietransport. In 1924, precies vijftig jaar geleden, werd in Londen de eerste wereldenergieconferentie gehouden.

DEPARTEMENT SOCIALE- EN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

De Directeur van het Departement Sociale- en Economische Zaken maakt bekend dat ingevolge Beschikking van de Minister van Economische Zaken, als gevolg van een **daling** van de inkoopprijzen van vlees, afkomstig uit het buitenland en in bevroren toestand ingevoerd, de hieronder vermelde hoogst toelaatbare prijzen aan de consument, per vleessoort gespecifieerd, met ingang van **25 september 1974**, als volgt zijn vastgesteld.

Voor wat betreft de eilandgebieden Aruba, Bonaire en Curacao:

	prijs per 500 gram.
Lever	f. 1,50
Biefstuk (hollandse)	3,90
Swiss steak	3,70
Braadvlees	3,45
Riblappen	4,60
Runderlappen	3,30
Soepvlees zonder been	2,50
Soepvlees met been	2,00
Schenkel met been	2,00
Sucadelappen	3,30
Gemalen biefstuk (tar-tar)	4,35
Roastbeef	3,75
Staartstuk	3,45
Gehakt (half om half)	2,50
Rundergehakt	2,35
Hachevlees	3,00
Poulet	3,00
Flanksteak	3,40
Hart	1,35
Ossestaart	2,00
Rundernieren	2,25
Soep compleet	2,40
Tong	2,80
Klapstuk	2,05
Soepbenen	0,30
Geitevlees	2,60

De Directeur,
Drs. Th. G. M. TIJSSEN.

Amstel Volleymasters in vijf sets verslagen

”Underdog” De Xaverianen (d) zorgt voor grote verrassing

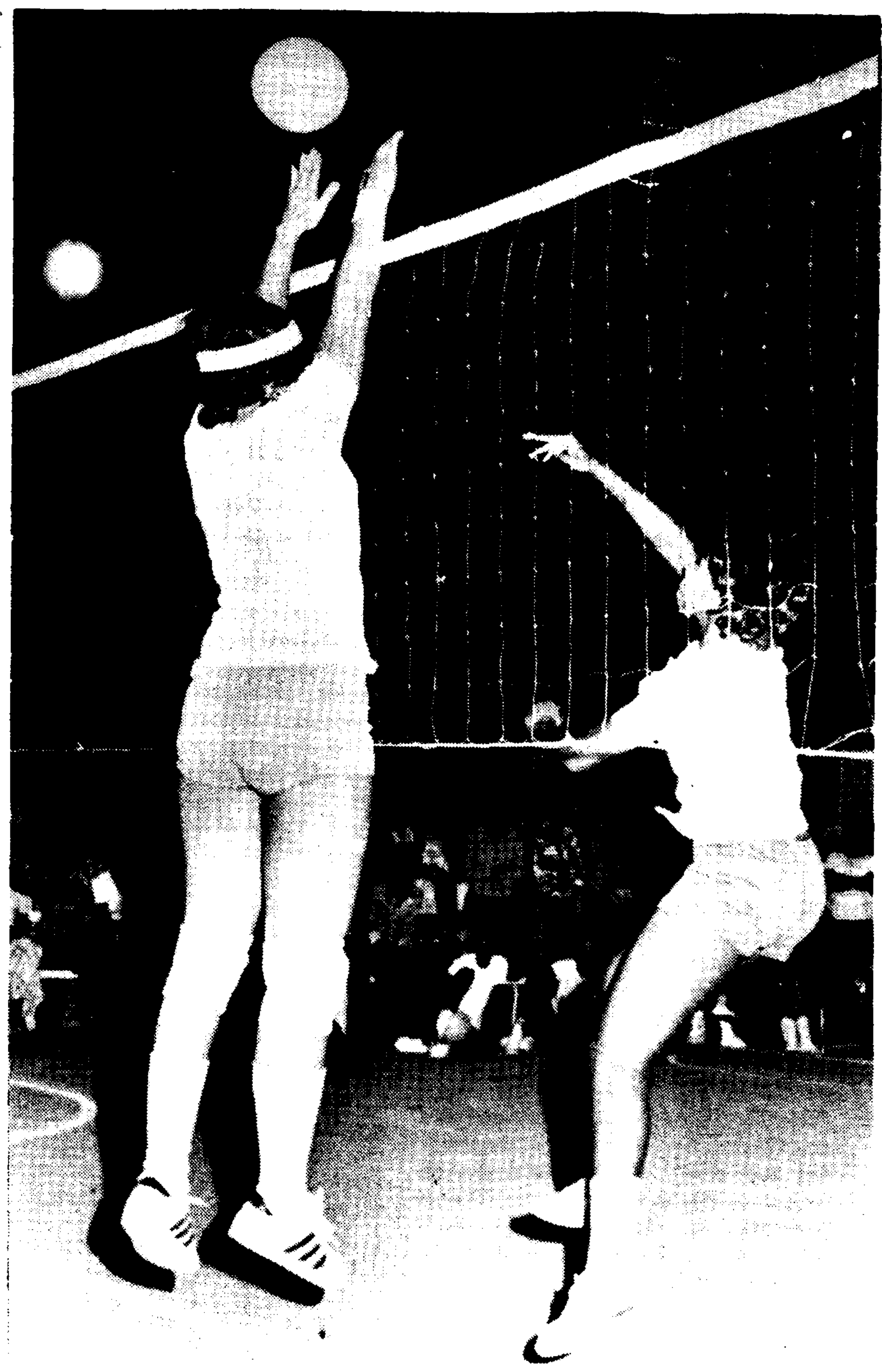
SUFFISANT (XAVERIUSCOLLEGE) – Aangevuurd door een groot toeschouwerspubliek heeft het damesvolleyzestal van „De Xaverianen" gisteravond een sensationele zege weten te behalen op het ongenaakbaar geachte Amstel Volleymasters. De Antilliaanse kampioene die op volle oorlogssterkte aantrad – in dezelfde opstelling van afgelopen vrijdag toen met 3-0 gewonnen werd van Amstel Noord Volleymasters – stuitte gisteravond op een volkomen gereviseerde ploeg van „De Xaverianen" dat met enthousiast en intelligent spel de dames van trainer Kees de Looze volkomen verraste. „Verrassen" is hier eigenlijk een te zwak gebruikt woord, wanneer men bedenkt dat ditzelfde „Xaverianen" in de vorige competitie geen enkel winstpunt heeft weten te behalen en als hekkesluiter eindigde met acht verloren wedstrijden.

Het spel dat „De Xaverianen" vorig jaar leverde leek dan ook nergens op, vergeleken met hetgeen gisteravond door deze ploeg gepresteerd werd. Na het debacle in de laatst gehouden competitie werd onder leiding van trainer Remo Martha keihard getraind en gezocht naar de juiste formule nodig voor het creëren van een „winning team". „De Xaverianen" kreeg een nieuw gezicht waarbij geput werd uit het arsenaal van volleytalent aanwezig in Suffisant en omgeving.

Goed beslagen verscheen „De Xaverianen" ten ijs, popelend van ongeduld om de goede volleynaam van Suffisant wederom te vestigen. Daar had het gisteravond in de eerste set tegen Amstel helemaal niet de schijn naar en velen vreesden voor herhaling toen de ploeg van Remo Martha met 15-2 van de baan kansloos geveegd werd. „Maar", zo stelde trainer Martha, „die eerste set gebruikten wij om Amstel te laten uitrazen." In de tweede set kropen de dames van „De Xaverianen" uit hun schulp en gaven op hun beurt de Antilliaanse titelhoudster les in het volleyballen, met de gezusters Ilse en Rutmila Copra, Ethleen en Dynaida Franken, Sybbel en Irene Martis, Rutmila Ogenia en Ethleen Evertsz die de opgestoken kennis in praktijk brachten en zowel in de aanval als in de defensie een harmoniërend geheel vormden. Er werd gesmasht en geblokt dat het een lieve lust was, en voor Amstel er erg in had ging de zet met 15-8 naar „De Xaverianen". De derde set was een duplicaat van de eerste waar de ploeg van Suffisant wederom met 15-2 opgerold werd, een bewijs dat Amstel bij vlagen toch blijk kan geven over een superieure ploeg te beschikken.

Tot grote vreugde van de duizendkoppige menigte werd de stand wederom gelijkgetrokken toen „De Xaverianen" in de vierde set Amstel opnieuw op de knieën dwong: 15-11. Het hek was toen van de dam en in de volste overtuiging dat de Antilliaanse kampioene rijp genoeg was om van de boom geplukt te worden zette de Suffisantploeg een moordend offensief in dat zelfs oefenmeester Kees de Looze van Amstel perplex deed staan. „De Xaverianen" nam in de vijfde en beslissende set het heft in handen en stoomde onbedreigd op naar een 14-2 voorsprong. De „knockout" liet even op zich wachten, omdat Amstel wakker geschud door deze kater verwoed de tegenaanval inzette waar routiniers zoals Sietske Everts en Louise Wouters even vrij spel kregen. Met vereende krachten werd de achterstand verkleind tot 11-14; de vrees dat „De Xaverianen" alsnog aan het korste eind zouden trekken begon zienderwijze te groeien met een publiek dat gewoon smeekte om het laatste punt. Amstel werd een halt toegeroepen en het vijftiende punt zag even later het daglicht: 15-11, waarmee de strijd definitief eindigde in het voordeel van „De Xaverianen", welke ploeg als „underdog" gestart was maar nu gelijk een Efropacupkampioen van het veld gedragen werd.

De overige wedstrijden hadden als uitslag: Audi Stars — Athenas (heren) 1-2; AVET — Bata (dames) 3-2. Twee duels (Hi-Spot — Boeli Stars en Volley Victories — Don Bosco) moesten vanwege overlijdensgevallen afgelast worden. De competitie wordt vrijdag voortgezet; ook zondagavond vinden er volleywedstrijden plaats op de banen van het Xaveriuscollege te Suffisant.

„DE XAVERIANEN"– AMSTEL: De „underdog" – in dit geval „De Xaverianen" – won verrassend met 3–2. Op de foto probeert Seraus een smash van een Xaveriaan af te blokken.

10 Deelnemers aan tennistoern.

WILLEMSTAD – Aan het eerste internationale dames tennistoernooi georganiseerd door Amelia Salas (met een „okee" van de CLTB) nemen deel drie spelers uit Colombia, twee uit qto Rico en twee uit Aruba, Curacao zal bij deze gelegenheid vertegenwoordigd worden door drie dames. De opening van dit toernooi vindt plaats op 3 oktober aanstaande op de banen van de RCC-club te Suffisant die speciaal voor dit evenement een „facelifting" ondergaan hebben. Parkeerruimte is er volop tegenover Esperanza Supermarket. Als sponsors van dit damestoernooi treden op ALM, JAJ Sprock nv, Antraco, Hector Henriquez B. Inc., Toko Zuikertuintje en de Afdeling Volksontwikkeling en Cultuur. De entreeprijzen zijn gesteld op fl. 2,– (volwassenen) en fl. 1,– (kinderen). Seriekaarten zijn tegen vijf gulden verkrijgbaar bij Salas Sport Shop en aan de ingang. Het toernooi duurt tot 7 oktober.

Yankees weer afgezakt

NEW YORK — De New York Yankees verloren gisteravond op eigen terrein de belangrijke "double-header" tegen Boston Red Sox en met de overwinning die Baltimore op Detroit Tigers behaalde zakten de Bronx Bomber een halve wedstrijd op de ranglijst. In de oostelijke divisie van de American League staat Baltimore dus wederom aan kop. In de westelijke divisie van de National League nam ook Pittsburgh Pirates de positiekop over na een 7-3 zege op St. Louis Cardinals. De uitslagen van de gister gespeelde Major League wedstrijden zijn:

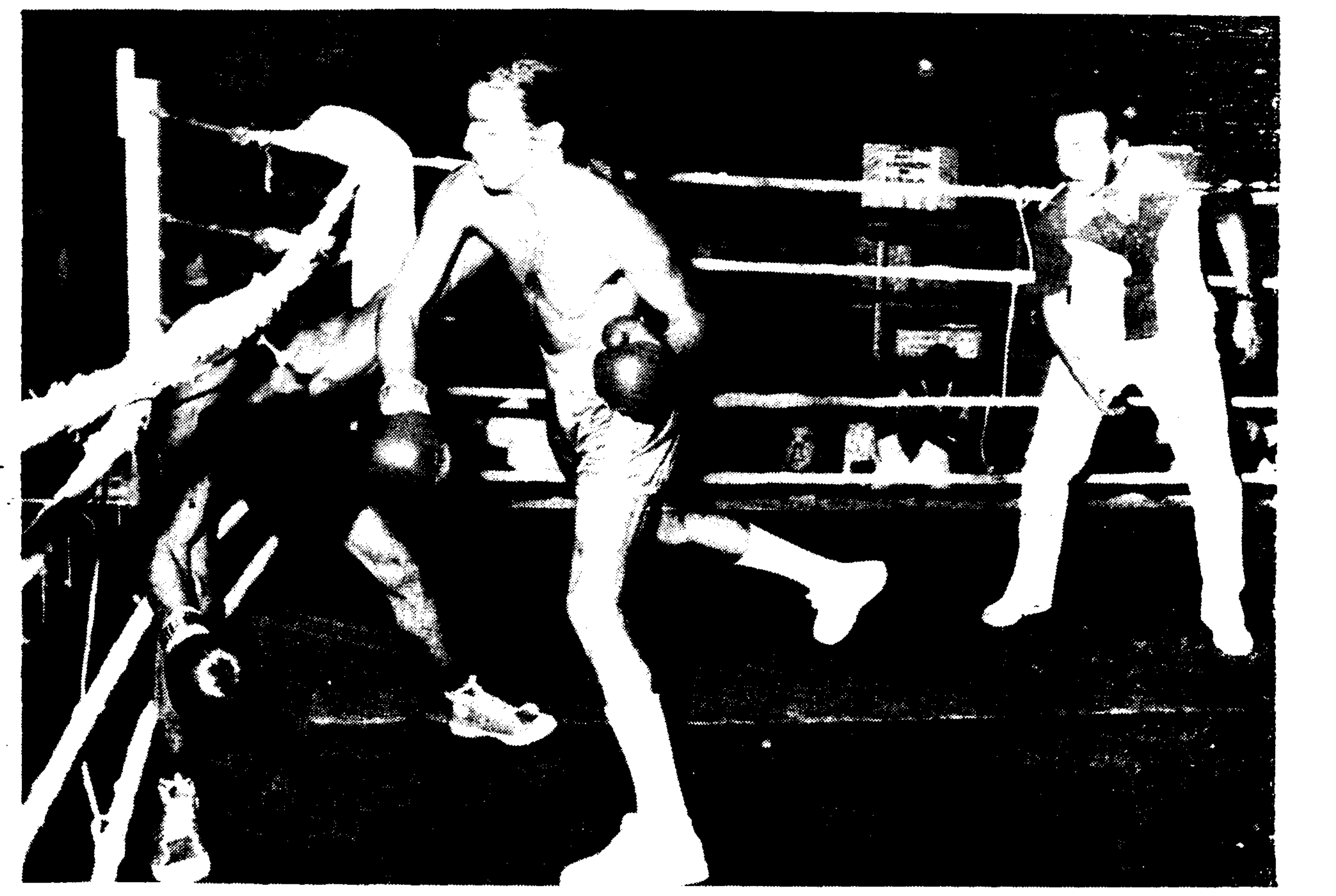
NATIONAL LEAGUE:
Chicago Cubs-Montreal Expos 6-4; Montreal Expos-Chicago Cubs 11-2; Pittsburgh Pirates-St. Louis Cardinals 7-3; Los Angeles Dodgers-Atlanta Braves 2-1; Cincinnati Reds-Houston Astros 5-1; Philadelphia Phillies-New York Mets 6-3; San Diego Padres-San Francisco Giants 3-2.

AMERICAN LEAGUE:
Boston Red Sox-New York Yankees 4-0; Boston Red Sox-New York Yankees 4-2; Baltimore Brewers-Cleveland Indians 4-3; California Angels-Kansas City Royals 9-3; Oakland Athletics-Minnesota Twins 5-1; Chicago White Sox-Texas Rangers (double-header) verregend.

Jeugdselectie N.A.

ORANJESTAD — Voor het Caribische en Middenamerikaans baseballtoernooi voor spelers van zestien tot negentien jaar is, de volgende selectie samengesteld uit Arubaanse en Curacaose spelers: pitchers Frankie Kong, Valentino Martinus, Gino Wauben en Hedwigus Angela uit Aruba, Cedric Martha, Kenneth Felicia, Eligio Kelly en Richinel Rafaela van Curacao; catchers: Henkie Lake van Aruba en Nelson Castillo van Curacao; infielders: Edward Banfield en Guadalupe Thiel van Aruba, Rudy Thomas, Pablo Beaumont, Richard Leuteria en Ronald Gijsbertha van Curacao; outfielders: Alex Falconi, Ka rel Williams en Anthony Rombley van Aruba en Rudsel Paulino van Curacao; manager Frank Cuffiel van Curacao en coach Juan Maduro van Aruba en gedelegeerde Bruno Werleman van Aruba. Het toernooi begint 27 september en duurt tot 11 oktober; de Arubaanse spelers moeten volgens plan vanmorgen van Aruba vertrokken zijn om vanaf Curacao samen met de Curacaose baseballers door te reizen.

Bij deze foto welke gepubliceerd bij het verslag van het boksprogramma van zondag jl. in Broadway Discotec is per vergissing een verkeerd onderschrift geplaatst. Op de foto: Emilio Dirksz van Aruba (rechts) won zijn partij tegen Humphrey Castillo van Curaçao via t.k.o.

Chiefumpire Philips geeft " vrolijke tint" aan duel

Belangrijke zege Lucas Bols op Cement Coro :4-3

WILLEMSTAD – Het baseballnegental van Lucas Bols boekte gisteravond een zeer belangrijke zege van 4-3 op subkampioen Cement Coro en plaatste zich zo twee stappen van een mogelijke „playoff" tegen Amstel voor degradatie naar de A-klasse. De „playoff" is alleen mogelijk indien Amstel van Petromar verliest en Bols in haar laatste wedstrijd tegen Marlboro zegeviert. Bij verlies voor Bols (of een zege van Amstel) degradeert de ploeg van manager Ganga Chirino onherroepelijk. De wedstrijd van gisteravond gaf een „chiefumpire" Jimbo Philips te zien die de nodige hilariteit en tegelijkertijd woede teweegbracht.

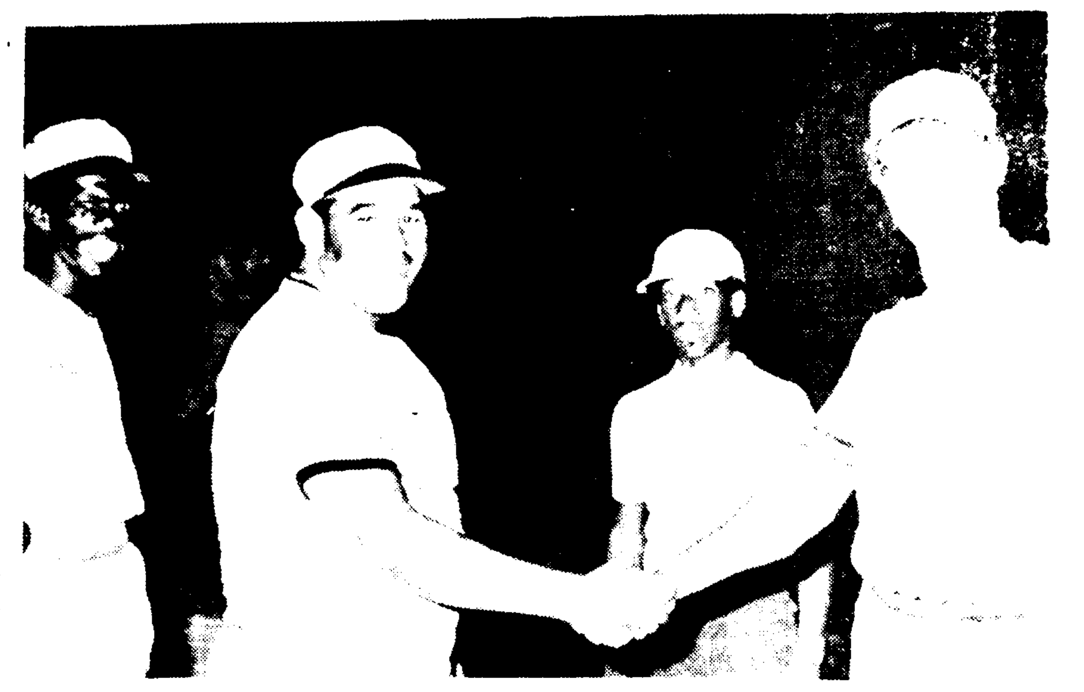
Jimbo Philips die tegen het einde van de wedstrijd van zijn stuk gebracht leek werd naar het schijnt eerst met stenen bekogeld vanaf de stenen tribunes achter de „homeplate". Met nog tien minuten te spelen verklaarde Philips vervolgens de wedstrijd als geëindigd waartegen manager Eddie Daou van Coro protest aantekende. Na heel wat gepraat gaf de „chief" weer het „play ball" teken doch maakte de verwarring nog groter door na de achtste slagbeurt van Lucas Bols (bezoekersteam) het duel opnieuw stop te zetten hetgeen volkomen tegen de regels indruisde. Enfin, met veel overredingskracht werd Philips ook op deze fout gewezen en Cement Coro kon zijn geluk beproeven in zijn laatste slagbeurt. Dat de chiefumpire het blijkbaar niet meer „au serieux" nam was duidelijk te zien aan de wijze waarop hij de worpen tegen de batters van Cement Coro beoordeelde, de indruk gevend er een-twee-drie een eind aan te willen maken.

Dit zette vooral kwaad bloed bij de Coroploeg dat zich door deze handelswijze van de „chiefumpire" benadeeld zag. Het optreden van Jimno Philips keuren wij ten zeerste af; wat er ook gebeurt in een wedstrijd, de personen die serieus moeten blijven zijn de umpires en daar gaf de „chiefumpire" gisteravond jammergenoeg totaal geen blijk van. Na de wedstrijd gaf manager Eddie Daou overigens ruiterlijk toe dat de overwinning van Lucas Bols verdiend was.

De wedstrijd gaf in de eerste vier innings de uitstekende werpende Kelly (Bols) en een in even puike vorm verkerende Moesker (Coro) te zien die een totale greep hadden op de tegenstander . Bols ging in de vijfde inning met 2-0 voor toen Richardson en Chirino op een hit van Flaneur en error van centerfielder Jozef Martina de thuisplaat bereikten. Cement Coro diende direct van repliek en boog de achterstand om naar een voorsprong van 3-2. Het was Milton Martina die met twee man op de honken en twee uit in dezelfde inning zijn zesde homerun van dit seizoen sloeg. Bols scoorde nogeens tweemaal in „lucky seven" waar beide runs voortvloeiden uit veldfouten van de Coro-„infield".

De handelswijze van "chiefumpire" Philips bracht de nodige controverse teweeg met ondermeer als gevolg twee fel protesterende manag... (zie foto).

EDDIE DAOU (rechts) feliciteert Ganga Chirino van Lucas Bols met het behaalde succes.

BRIEVENGAT. – Zondagmiddag vond het belangrijke treffen plaats tussen de little leagueploegen van Ritz en SUBT. Het negental van Sta.Maria en omgeving won het duel met 10-3 en distancieerde zich zo met twee winstpunten van SUBT dat op de ranglijst de tweede plaats bezet. Ritz stak zondagmiddag wederom in een ongenaakbare vorm en gaf vooral in de verdediging verrassend goed spel te zien. Vooral de gebroeders Jacoba gaven hiervan blijk. Na het duel is voor velen vast komen te staan dat Ritz in deze competitie haar ongeslagen record zonder veel moeite zal blijven handhaven; dit negental is gewoon te sterk voor de overige deelnemende clubs. Als winnende pitcher resulteerde Siegfried Jacoba; de verliezer: D. Brooks. Beste batters waren M. Cijntje van Ritz met 3-2 en G. Postina (SUBT) met 2-1. Arindell (Ritz) sloeg in de zesde inning een „two run homerun".

In de voorwedstrijd zegevierde Coca Cola met 13-6 over Libby's. Op de foto een beeld uit de wedstrijd Ritz – SUBT, waar Rignald Jacoba (Ritz) door achtervanger G. Postina wordt uitgetikt.

Bijdrage prof mr A. Kunst aan Verzekeringen van vriendschap bij afscheid prof. mr T. Dorhout Mees

Van zaak tot persoon, handel in slaven en slavernij

ONLANGS BEREIKTE de Nederlandse hoogleraar Prof. Mr T. J. Dorhout Mees de leeftijd van vijfenzeventig jaar. Hij bezette jarenlang – tot zijn aftreden – de leerstoel voor handels- en verzekeringsrecht en geniet ook buiten de Nederlandse landsgrenzen grote faam als geleerde en als ontwerper van internationaalrechtelijke regelingen. Toen dan ook door een daartoe gevormde commissie besloten werd hem een bundel rechtsgeleerde opstellen aan te bieden om het bereiken van het genoemde levensjaar luister bij te zetten was het geen wonder dat zijn vroegere leeropdracht, die hem tot indrukwekkende publicaties had geleid en zijn internationale bekendheid daar een stempel op zouden drukken. De titel van het boek werd een woordspeling op zijn baanbrekend werk voor het verzekeringsrecht: „Verzekeringen van vriendschap". De medewerking van geleerden uit Nederland maar ook uit een groot aantal andere landen concentreerde zich rond handelsrechtelijke onderwerpen. Onder de schrijvers troffen mij goede bekenden aan, Antillianen, die nu op wetenschappelijk en/of juridisch terrein in Nederland werkzaam zijn, voorts de minister en vroegere hoogleraar Mr W. F. de Gaay Fortman en vele anderen, tezamen drieënveertig, die door een korte bijdrage hun waardering tot uiting wilden brengen. Tijdens een plechtigheid in het Molengraaff-instituut voor privaatrecht te Utrecht, die zich onderscheidde door hartelijkheid en erkentelijkheid voor wat hij voor wetenschap en maatschappij presteerde werd de bundel twee weken geleden aan Prof. Dorhout Mees aangeboden.

Van zijn college en vriend, Prof. Mr A. J. M. Kunst, thans adviseur en docent aan de Hogeschool van de Nederlandse Antillen, verscheen een bijdrage die wij onze lezers niet willen onthouden, omdat zij weer een bijdrage vormt voor de wetenschappelijke exploratie van ons verleden. En wel op een gebied waarvan de juridische zijde voor onze eilanden nimmer werd belicht. De titel luidt: „Van zaak tot persoon; de handel in slaven en de slavernij op de Nederlandse Antillen". Wij nemen het opstel zelf geheel over, maar laten de voetnoten en wetenschappelijke verwijzingsplaatsen achterwege. Waar de inhoud van de noten in de tekst past, nemen wij die daarin op.

PROF. KUNST

Er zullen weinig gebieden zijn waar de rechtshistorie en de sociologie elkaar zo vaak ontmoeten als in de studie over de slavernij zoals deze vanaf de zestiende en zeventiende eeuw ten behoeve van belanghebbenden in de beide Amerika's georganiseerd werd en tot het einde van de negentiende eeuw bleef bestaan. De Nederlands-koloniale rechtshistorie bestrijkt ten aanzien van dit onderwerp een afgesloten terrein. Op de Nederlandse Antillen, toen nog: 'Curaçao en onderhoorigheden', (en in Suriname) kwam op 1 juli 1863 een einde aan de instelling. De sociologie vindt in de gevolgen die de slavernij gehad heeft en nog heeft in voormalige koloniën bijna onbegrensde mogelijkheden tot onderzoek. Een stroom van publikaties omvat de resultaten.

TRADITIE EN SLAVERNIJ

In de zeventiende eeuw is de Republiek van de Verenigde Nederlanden, is de West-Indische Compagnie, deel gaan nemen aan de handel in zwarte slaven en is de slavernij van in West-Afrika gekochte negerslaven en hun afstammelingen steunpilaar geworden van het arbeidsproces in veroverd west-indisch gebied.

Er is aanvankelijk afwijzing en aarzeling geweest. In 1596 nog werden in Middelburg honderd Afrikaanse slaven aangevoerd die tegelijk met de bemanning van een Portugees schip waren buitgemaakt. De Staten van Zeeland waren het terstond eens met de burgemeester van Middelburg dat de slaven in vrijheid gesteld moesten worden omdat ze niemands eigendom konden zijn en niet verkocht konden worden. Het instituut van de slavernij leefde niet meer in de gedachten van de bewoners van de Republiek. Weliswaar merkte Hugo de Groot in zijn Inleidinge op, dat drie eeuwen vóór hij zijn boek schreef het verschil tussen 'eighenen ende oneighenen" ofte vrije ende onvrije' nog levend recht was en dat daar nog 'eenige teeckenen' van over waren, maar hij heeft het dan over horigen of half-vrijen wier positie zeker in zijn tijd essentieel verschilde van die welke de Afrikaanse negers zou worden toebedeeld. Nog enige decennia na Hugo de Groot kon Simon van Leeuwen schrijven: „Wat de personen aangaat, zijn bij ons alle menschen van geboorte vrije luyden, en is de slavernye by ons t'eenemaal onbekent, en in ongebruik". De oprichting van de WIC, het keiharde profijtbeginsel waardoor deze zich liet leiden en de mogelijkheden die ontstonden doordat men inlaadhavens voor slavens veroverde en afzetgebieden kon vinden, hadden toen toch de handel al op gang gebracht. Met slavernij van Indiaanse slaven waren de Hollanders — en zij bleven dat in Suriname — ook wel vertrouwd. Onbekend is hier gebleven de slavernij van blanken zoals die op engelse, franse, deense eilanden in Caribisch gebied in de zeventiende, eerste helft achttiende eeuw bestond. Een traditie van slaven houden hadden de Hollanders dus niet; evenmin als bijv. de Engelsen en de Denen. Daar is wel de oorzaak in gezocht van de harde zakelijke benadering van de slavernij, waarop Romeins recht werd toegepast; in de praktijk weinig gecorrigeerd door religieuse verworvenheden van de gereformeerde godsdienst, de heersende in de Republiek.

Spanjaarden met Portugezen hadden die traditie in eeuwenlange strijd met de moren overeind gehouden en zien beïnvloeden door christelijke principes. De Spaanse dertiende eeuwse zevendelige codificatie "Las Siete Partidas" was in het prille begin van de zestiende eeuw op de Spaanse kolonien in Amerika toepasselijk verklaard. In het vierde deel van die wetgeving werden familiebetrekkingen en de verhouding tot de „servios" geregeld. De slaaf maakte deel uit van de „familia" en werd niet als zaak, wel als mens erkend. Hij kon zich betrekkelijk gemakkelijk vrijkopen, mocht huwen, echtparen mochten niet gescheiden worden etc. etc. Hij was meer een horige, zoals onze rechtgeschiedenis die kende, dan een slaaf. Ook de Franse Code noir (1685, Colbert) toonde duidelijk christelijke invloed en invloed van canoniek recht. De Hollanders kenden in de gereformeerde Republiek ongetwijfeld de uitstraling in de maatschappij van het oude testament en van de leer van Christus. Hoe konden zij de barbarij van de slavernij — die overigens op de eilanden van de tegenwoordige Nederlandse Antillen minder ernstig was dan in Suriname — daarmee rijmen? De Bijbel werd gebruikt om tot een oplossing te komen. Daar was o.a. de vervloeking van Cham door Noach die de afstammelingen van de eerste, de negers, tot blijvende dienstbaarheid aan de blanken zou gebonden hebben (Gen. X, 25-27). Tot in de negentiende eeuw werd op deze en andere te pas komende bijbelplaatsen beroep gedaan. Het heette overigens op Curaçao bij Cynici: „Jezus Christus is goed, maar de handel is beter. De bestuurders van de WIC drongen herhaaldelijk aan op onderwijs in de gereformeerde religie o.a. van de „swarte en de Indianen". Maar daarvan kwam niets terecht. Zo wilde halverwege de achttiende eeuw bv. een dominee op Curaçao zijn bekeringsijver uitdrukkelijk beperken tot de grens van vrijgeboren mulatten en mulatinnen en stelde het overigens als bekend dat „de mulatten en negros ex navitate en quasi ex natura naar het roomsche hellen". In het begin van de negentiende eeuw waren op de Benedenwinden bijna alle slaven en vrijgelatenen katholiek gedoopt. De godsdienst werd dus buitenspel gezet, restte het gebrek aan traditie met toe te passen recht op te vullen.

„DE GEMENE BESCHREVEN RECHTEN"

De eerste „grondwet" voor West-Indië, de „Ordre van Regieringe soo in Policie als Justitie, inde Plaetsen verovert, ende te veroveren in West-Indien" uit 1629, gaf o.a. een regeling van recht dat in veroverd gebied zou gelden. Omtrent slaven hield de Ordre geen enkel voorschrift in. Wel bevatte zij algemene verwijzingen naar „de gemeene beschreven Rechten" het romeinse recht. Vgl. bijv. art. LXI: „In andere saecken van allerley Contracten ende handelingen, sullen gevolght werden de gemeene beschreven Rechten". De instructie voor de WIC voor „de Landen van Brazil" van 1636, twee jaar na de verovering van Curaçao, was veel directer. Zij bracht slavernij en Romeins recht rechtstreeks met elkaar in verband. Het lag in de juridische geest van de tijd om open plekken in het recht te vullen met bepalingen uit die rijke bron. Echter het recht van de Romeinen beslaat een periode van vele eeuwen, van meer dan duizend jaar zelfs. Het zou wel heel ongenuanceerd zijn als met betrekking tot ons onderwerp alleen maar opgemerkt werd dat „het Romeins recht" op slaven werd toegepast, temeer omdat er juist in hun rechtspositie in Romeinse tijd herhaaldelijk zoveel veranderd is. Uit de archaische tijd en uit de Twaalf tafelen ± 450 voor Chr.) komt hun situatie nog als dragelijk naar voren; zij waren dan ook vnl. stamverwanten van de romeinen uit Italië en waren voor de (land)arbeid moeilijk te missen. Zij aten aan de tafel van hun meester. Enige eeuwen later was hun toestand sterk verslechterd. De herkomst uit verre veroverde, vaak onontwikkelde landen was daar niet vreemd aan. In het zgn. voor-klassieke en klassieke recht, een periode van ruw geschat bijna drie eeuwen voor en bijna drie eeuwen na het begin van onze jaartelling, is er zodoende weinig over van de oorspronkelijke op een agrarische maatschappij georiënteerde verhoudingen tussen meesters en slaven. Zij werden produktiemiddelen op plantages, in mijnen, als transportarbeiders, roeiers etc. Juridisch werden zij als 'res' (rechtsobjecten) én als 'personae' beschouwd. Dit laatste hield niet in dat een slaaf rechtsbevoegd was in de zin zoals wij rechtsbevoegdheid kennen, maar uit het feit dat een slaaf mens was — dat werd niet ontkend — werden mogelijkheden geput om hem bijv. voor zijn meester rechten te doen verwerven, om hem een peculium, een deel van het vermogen van zijn heer (pecus: vee), toe te vertrouwen. (Dit peculium dat in veel opzichten zich ontwikkelde tot eigen vermogen van de slaaf kon — als daar overeenstemming over bereikt werd — basis worden voor het zich vrijkopen.) Dit zijn van 'persona' deed niet af aan de idee dat de slaaf rechteloos was. Tegen willekeurig mishandelen werden maatregelen getroffen maar de gelijkstelling van een slaaf met een zaak bleef de meest geprononceerde trek in zijn positie. Zijn huwelijk was geen door het recht beschermde instelling. Het kind van een slavin hoorde haar meester toe en had geen rechtsbetrekkingen met zijn verwekkers. In een civiele procedure kon de slaaf in beginsel partij nog getuige zijn; voor door hem begane delicten kon de meester aangesproken worden.

Het belangrijkste middel van vrijlating dat hier van belang is, was de manumissio, een vormelijke rechtshandeling die in verschillende gedaanten voorkwam. Een voorname was die welke bij testament geschiedde. In verschillende perioden zijn maatregelen genomen om vrijlatingen te beperken. Keizer Augustus bijv. vreesde er vermoedelijk te sterke internationalisatie van de bevolking van. In na-klassieke tijd werd onder invloed van het christendom de gedachte verlaten dat een slaaf een zaak zou zijn, want alle mensen zijn voor God gelijk te achten. De slavernij werd desondanks niet ter zijde gesteld. Om humanitaire en economische redenen werd verboden dat echtgenoten en hun kinderen van elkaar gescheiden werden; de kerk — niet direct de staat — erkende een door slaven gesloten huwelijk als geldig. Christelijke slaven van niet christelijke meesters werden vrij en slaven van joden, heidenen of ketters konden door het doopsel te ontvangen hun vrijheid verkrijgen; intrede in een klooster kon hetzelfde resultaat bewerkstelligen. Vrijheid werd als voorheen, maar dan minder vormelijk, verkregen door vrijlating o.a. tijdens leven van de meester en bij testament. Ook kon de eigenaar de slaaf ten overstaan van de bisschop en de verzamelde gemeente vrijlaten; de manumsissio in sacrosanctis ecclesiis. In het algemeen werd aan de 'favor libertatis' ruimte gegeven. Dit zeer summiere overzicht van de rechtspositie van slaven in diverse perioden van romeins recht geeft aanknopingspunten voor wat volgt.

Op de Antillen zal men gemakkelijker vergelijkingen kunnen trekken met archaische dan met (voor-) klassieke en na-klassieke romeinsrechtelijke verhoudingen tussen meesters en slaven. Een voorbeeld dat vergelijking met regelingen van het laatste oproept, zou men kunnen vinden in de houding van Spanje ten aanzien van slaven die uit Engelse en Hollandse kolonies vluchtten. Vanaf de zeventiende eeuw en tot ten minste 1750 telkens herhaald, bepaalden „Koninglijke Cedullen" dat die slaven, indien naar Spaanse bezittingen gevlucht „om onse H. Catholieke geloof te omarmen", vrij zouden zijn, overschillig of het vredes- of oorlogstijd zou zijn.

Krachtens een verdrag gesloten tussen de Staten-Generaal van de Republiek en de Koning van Spanje van 23 juni 1791 moesten weglopers voortaan over en weer gerestitueerd worden. Mochten slaven in Spaanse koloniën katholiek zijn geworden dan zouden zij die godsdienst mogen blijven belijden.

BEHANDELING VAN SLAVEN OP DE EILANDEN.

Zeker bedoelen wij niet te beweren dat voor en in „de West" vanaf de zeventiende eeuw bewust gekozen zou zijn voor archaisch Romeins recht en dat men het (voor-) klassieke en het na-klassieke recht had afgewezen met betrekking tot de slaven. Moge de humanistische wetenschap in de befaamde Hollandse School voorkeur voor de studie van bepaalde perioden uit het romeinse recht in die tijd gehad hebben (en er ook de praktijk mee beinvloed hebben), in het dagelijks leven van de kolonie dat vooral bepalend was voor de behandeling der slaven kwam juridische geleerdheid, zeker op de Antillen, niet aan de orde. De meest elementaire voorwaarde daartoe: het bezit van boeken, ontbrak nagenoeg geheel. De gewone levensomstandigheden waren zoals zo vaak bepalend voor de uitkomst. En als men die in ogenschouw neemt, komt men tot de bevinding dat die levensomstandigheden betrekking hadden op bewoners van kleine eilanden met betrekkelijk weinig grote plantages, met veel verkeer tussen slaveneigenaren en de overheid en ambtenaren, kooplieden en vreemdelingen. In het uitgestrekte Suriname met zijn talrijke plantages kon de slaven-eigenaar zich gemakkelijk opgesloten gaan voelen in een hem vijandige omgeving. Daar en elders in West-indisch gebied werd de vreesaanjagende, permanent aanwezige, massa der slaven vaak als een bedreiging aangevoeld. Men meende wel dat grote wreedheid kon helpen om gevaren, die voort konden spruiten uit die diep gewantrouwde menigte van onvrijen, te keren. Op de eilanden is veel gemakkelijker sprake van een verhouding als men in de archaische, agrarische maatschappij van het vroege Rome aantreft. „Wonend in de kleine huizen in de koraal, het erf, van hun heer, vormden zij (de slaven) een „primary group", een buurtschap die in alle opzichten zijn middelpunt had in het grote huis en zijn bewoners, voor wie een onderdanig respect bestond, zeker, maar een respect dat we zouden willen vergelijken met dat van de bedienden voor een edelman, een butler voor zijn meester en dat geen associaties opwekt met hierarchische situaties, alleen door terreur althans strenge gezagsmaatregelen gehandhaafd", schrijft Hoetink.

Met als verre theoretische grondslag de toepassing van Romeins recht op slaven, ontwikkelde zich recht dat zich aanpaste aan de omstandigheden. Slechte behandeling van de vaak weinige slaven die men hield was niet het belang van de meesters. Dit gold dan voor de gewone huis-, tuin- en ambachtsslaven. Slavenmarkten op Curaçao en Sint Eustatius gaven nog een speciaal aspect aan de slavernij aldaar. De WIC heeft met ijver deelgenomen aan de handel die ten slotte naar men wel aanneemt in totaal ± vijftien millioen negers vanuit Afrika heeft verplaatst naar de Amerika's. Zij nam na Engelsen en Fransen de derde plaats in de aan- en verkoop en het vervoer van „zwart ebbehout" in. De afschuwelijkheden die zich bij deze commercie voordeden hebben aandacht getrokken vanaf de tijd dat men de slavernij begon te bestrijden. De „rechtsregels" van die handel stonden wel heel ver verwijderd van die welke de humane vriend, die wij door dit opstel willen eren, zo gewetensvol en zo deskundig jarenlang onderwees. Aangetekend zij dat de lading van een slavenhaler slechts zodanig te verzekeren was dat rekening werd gehouden met een verlies door sterfte tijdens het vervoer van 15 procent; beneden dat percentage werd niet verzekerd. Voor zover de slaven op Curaçao en Sint Eustatius aankwamen ondervonden zij redelijke behandeling. De koopwaar, respectievelijk bestemd voor Cartagena (nu in Colombia) en Vela de Coro (nu in Venezuela) op de „Vaste Kust" en voor al franse eilanden in Caribisch gebied, kon alleen maar aan waarde winnen als zij in goede conditie kwam en gehouden werd. Al te idyllische idee van de betrekkelijk goede behandeling van slaven op de Antillen in het algemeen moet men ondanks het voorgaande ook weer niet krijgen. Nu nog worden uit de mond van kleinkinderen en bekenden van slaven op Curaçao verhalen opgetekend over wat zich des woensdags, dag van rantsoenuitdeling en van lijfstraffen, wel afgespeeld heeft op de plantages.

Bekende bijzonderheid: Bij tuchtiging moesten zwangere vrouwen met hun buik in een kuil liggen als ze werden geslagen, „pa jiu no hanja sla", opdat het kind geen slaag krijge. Op pleinen en dorsvloeren was daarvoor een gemetselde kuil. Van 1857 mochten zwangere vrouwen niet meer voor straf geslagen worden. Zij werden toen bovendien „vrij van de straf van kettingboei". Maatregelen werden getroffen voor onderzoek „wegens de zwangerschap der slavin, wanneer deze die beweert en de meester dezelve ontkent". (Publ. blad Curaçao e.o. 1857, nr 2, art. 14).

Slaven waren als in de Oudheid 'rechtsopbjecten'. Hun karakter van 'zaak' kwam o.a. tot uiting bij verkoop van slaven die aan een plantage verbonden waren. Zonder consent van de hypotheekhouder mochten zij niet verkocht worden; zij waren roerende zaken, onroerend door bestemming, zou men later kunnen zeggen.

HET RECHT IN OVERHEIDSPUBLIKATIES

Talrijk waren de overheidspublikaties op de verschillende eilanden die, vooral in de zeventiende, achttiende eeuw, tot uitdrukking brachten dat zij een minderwaardige positie innamen die nauwkeurig bewaakt moest worden. De veelvuldige herhalingen van sommige van de bekendmakingen wijzen op het voorkomen van overtredingen ondanks het uitgevaardigd verbod en ook wel op het vergetelheid raken van wat was vastgesteld. Sommige publikaties richtten zich tegen de wijze waarop slaven zich in het openbaar gedroegen; andere hielden bijzondere verplichtingen voor hen in. Herhaaldelijk werd er op gewezen dat zij geen stokken mochten dragen. Paardrijden werd hun telkens opnieuw verboden. Hun arbeid placht gevorderd te worden door de overheid voor werk aan zoutpannen, aan wegen, voor het schoonhouden van kerkhoven en markten etc. Terwijl enerzijds regelmatig de slaven werden ingezet voor de landsverdediging (voor gewonden of gedoden werd schadevergoeding uitbetaald) ziet men anderzijds veel beperkingen op het uitgeven van geweren aan hen.

Ondanks de over het algemeen gezien in het licht van de tijdgeest redelijke verhoudingen tussen meesters en slaven op de Antillen, waarover wij schreven, was men toch voorzichtig genoeg om telkens opnieuw te bepalen dat slaven na negen uur 's avonds een lantaarn met brandend licht moesten dragen en een verlofbriefje van hun meester in hun bezit moesten hebben. (Soms leest men 'acht uur' en ook dat zij na tien uur in ieder geval opgepakt zouden worden.) Anderzijds mochten de blanken de slaven niet molesteren of bijv. hun vee in tuintjes van laatstgenoemden laten weiden. Samenkomsten van meer dan zes slaven, ook bij begrafenissen werden herhaaldelijk verboden, evenals samenkomsten — eventueel na zonsondergang — met muziek en dans en ook wel samenscholingen bij officiële feestdagen. De mogelijkheid werd wel opengehouden om met hagel onder de menigte te schieten. Met name avondlijke danspartijen en feesten bleken ondanks overheidspublikaties onuitroeibaar. Het spelen op trommels, violen of andere instrumenten was in het algemeen verboden.

Een verbod gold ook om met poppen, die natuurlijk bepaalde figuren moesten verbeelden, rond te lopen en om oproerige liederen te zingen. Dobbelen, kaartspelen, drinken en in het algemeen het bezoek van slaven aan 'tap- en speelhuysen' werd tegengegaan, o.a. omdat 'bij deese geleegenheden dikwerff complotten geformeerd worden tot weglopen der slaven'. Voorts zou het alle 'blanken vrijstaan een rottingslag aan een brutaale neger of mulat etc. te geven'; een in de achttiende en negentiende eeuw (nog in 1824) telkens herhaalde bepaling. Bekend is dat de slaven zich een zekere commerciële zelfstandigheid konden verwerven; een zelfstandigheid die wij hiervoor ook al in het romeinse recht ontmoetten. Veelvuldig en gevarieerd waren echter de verbodsbepalingen om van slaven zout, suikerriet, goud en zilver etc. te kopen, overtuigd als men er van was dat die koopwaar wel van diefstal afkomstig zou zijn. Overigens kwam het ook voor dat de plantagehouders in zo miserabele omstandigheden verkeerden dat zij op de Antillen — alsook elders in Caribisch gebied — de slaven door het inhouden van rantsoenen tot stelen dwongen opdat de overheid voor hun onderhoud zou opdraaien. Het verhuren van huizen aan hen was zonder rechtsgevolg en zoiets als eigen katoenaanplant werd hun herhaaldelijk ontzegd. Een getuigenverklaring van een slaaf had in beginsel alleen waarde tegenover een andere slaaf.

Nog in 1820 sprak een rapport zich uit tegen het huwelijk van de onvrijen. In 1823 werd het de landslaven — zonder alle civielrechtelijke consequenties — toegestaan. In de achttiende eeuw werden echter door de rooms-katholieke kerk "matrimonia clandestina" erkend. Burgerrechtelijke gevolgen hadden ook deze huwelijken niet. In de negentiende eeuw zijn ruimer opvattingen gaan heersen, maar een wettig huwelijk sluiten konden de slaven pas na de emancipatie.

VRIJLATINGEN

Zoals in het Romeinse rijk o.a. rond het begin van onze jaartelling heeft ook op de Antillen het aantal der vrijlatingen wel benauwenis gewekt. Op Curaçao klinkt bijv. de bezorgdheid door in een in 1798 aan Gouverneur en Raden uitgebracht rapport van Michel Romer en Gerrard Striddels omtrent de sedert 1740 op de Antillen afgekondigde plakkaten. Zij deelden mee dat „zij met de uijtterste verwondering ontdekt hebben welk eene menigte slaaven jaarlijks op dit eijland worden off vrijgegeven off vrij verkogt" etc. talrijke Rapporteurs wezen op de nadelen di „deese vrije Lieden van de Coleur aan het land doen". Zij wisten blanken „dikwerff tot het huwelijk te verlijden".

Blanken die hen in hun gezelschap „admitteerden" ondervonden dat „deselve zoo trots worden dat zij zig... verbeelden den Blanken reeds gelijk te zijn." De vrijlatingen — met de Raad van Policie als daartoe competent college — die op de Antillen, met name op Curaçao, altijd talrijk zijn geweest, riepen veel sociale spanningen op. Het getal van vrijgelatenen overtrof al aan het einde van de achttiende eeuw dat van de blanken en er was geen liefde tussen beide groepen te bespeuren. Speciaal de vrijgelaten kleurlingen werden door de blanken geminacht, meer nog dan in slavernij gehouden negers. Op Suriname was het omgekeerde het geval.

Een belangrijke factor die deze tegenstelling in de hand werkte was dat de grootte van het aantal vrijgelatenen op de Antillen, speciaal op Curaçao, naar verhouding tot het slavenbestand veel groter was dan in Suriname. Terwijl de blanken in Suriname met tolerantie de voor hen sociaal niet gevaarlijke groep van vrijgelatenen bezagen, kon men hier met Römer en Striddels vrezen dat de ex-slaven „vrij van allen last, het brood aan den armen Blanken uit den mond nemen". Zij verzuchtten in hun rapport: „De Mustisen, Castisen en Poestisen zijn A. 1761 op orde van den heer Gouverneur van Bosvelt door de Capitain van de Burgerij, de heer Gerrit Specht opgeschreven en eerder vindt me

(Men leze verder op pagina 9)

[V]an zaak tot persoon,

[Verv]olg van pagina 8)

dat zij tot de Burgerij behoort [...]en. Het geen te wensen was, dat [...] geschied waaren, en dat men altoos in een seekere distantie de Blanken gehouden had". [...]stisen" enz.: herhaaldelijk vindt een classificatie gebruikt, die Teenstra in 1836 meedeelde, op [Cura]çao bestond: „Een blanke verw [...]ij eene negerin een mulat of [...]ttin. Een mulat met ene ne[...]g produceren een Sambo. Eene [...]r en eene mulattin verwekken [...]n Grief. Een blanke en mulattin Mestiche. Een blanke en mes[...] een Castiche. Een blanke en [...]che een Poestiche. Een blanke Poestiche een Liestiche. Een [...]ke en liestiche een Liplap. Een [...]e en Liplap een Blanke".) Aan [h]einde van de achttiende eeuw [...]en met korte tussenpozen — dus [...]elijk weer niet nageleefde — [...]en uitgevaardigd die de vrijge[...]en verplichtten een rood lint of strik te dragen, de mannen op de [...]-, de vrouwen op de rechter[...]. Er was duidelijk verzet tegen bepaling, die overigens wellicht op alle eilanden gegolden heeft.

[DE N]EGENTIENDE EEUW TOT DE [EMA]NCIPATIE.

[V]anaf het begin van de negentiende eeuw begon de strijd tegen slavenhandel en slavernij effect te sorteren. Een detail uit die strijd dat wij in onze dagen herkennen; er werd propaganda gemaakt tegen het gebruik van rietsuiker die door slavenarbeid gewonnen was. Denemarken ging voorop in het trekken van consequenties uit veranderde inzichten door in 1803 de handel te verbieden, Nederland volgde, na Engeland en de Verenigde Staten, in 1814 (1818). Het is in genoemde eeuw ook dat op de Antillen steeds meer en mildere regelingen met betrekking tot slaven gemaakt werden.

Men krijgt als men de eindstrijd overziet wel de indruk dat de laatste fase van de emancipatie enige tientallen jaren door Nederland had kunnen worden ingekort. Dan was het land niet dertig jaar na Engeland, vijftien jaar na Frankrijk gekomen. De nieuwe regelingen werden mede vastgesteld omdat zoals de Gouverneur van de Bovenwinden in 1826 constateerde: 'de onderscheidene plaatselijke wetten aangaande de slavenbevolking op de eilanden grotendeels gebrekkig zijn en in vele opzichten, tot nog toe alleen op oude gewoonten hebben berust' (Pubicatiën Sint Eustatius, 1826, nr. 36). In de praktijk zonder veel effect maar voor het aantasten van de essentie van de slavernij heel belangrijk was art. 117 van het regeringsreglement dat in 1828 voor de Nederlandse westindische bezittingen onder commissaris-generaal Johannes van den Bosch tot stand kwam (KB 21 juli 1828, nr. 222, Gouv. bl. 1828, nr. 3. Suriname en de Antillen werden er — tijdelijk — één kolonie door). Het artikel bepaalde: 'De Slaven zullen, wat de dagelijksche behandeling betreft, in betrekking tot hunne Eigenaars beschouwd worden te staan als onmondigen tot hunne Kurators of Voogden, aan welke wel het regt verbleven is, om eene vaderlijke tucht over dezelve uit te oefenen, doch tegen welker mishandeling alle publieke autoriteiten verpligt zijn te waken, en toe te zien, dat de Wet, in hun belang ontworpen, striktelijk worde gehandhaafd; wordende bij deze het onregtvaardig beginsel, dat zij in Regten alleen als zaken en niet als personen kunnen worden beschouwd, definitivelijk afgeschaft'. Een juridische anomalie meenden sommigen, alle rechten welke het objectieve recht aan alle andere personen toekende verwierf de slaaf immers door deze beschikking niet.

Art. 60 van het regeringsreglement van 1848 bevestigde de bepaling. Voeding, kleding, huisvesting, straffen van slaven kregen in de meer dan veertig publikaties die na afschaffing van de handel in slaven en tot de afschaffing van de slavernij zelf op de eilanden afgekondigd werden toenemende aandacht. Nog in 1857 was er een publikatie van bepalingen op genoemde gebieden. De considerans hield o.a. in dat een maatschappelijke hervorming zou gaan plaats vinden... 'dat ten einde de slaven daartoe voortebereiden en hun de voordeelen dier hervorming waardig te maken; het raadzaam geoordeeld wordt hunnen zedelijken toestand te verbeteren en hun eergevoel op te wekken, door aan dezelven eene betere behandeling te verzekeren' etc. (Publ. bl. Curaçao en o. 1857, nr. 2; zie ook noot 15).

Het toenemende getal van slaven dat zich kon vrijkopen, dat door anderen vrijgekocht werd of vrijgelaten werd door hun meester leidde tot het uitvoerig reglement op de manumissie van slaven in West-Indië van 1831 (KB 23 oktober 1831, nr. 83; Publ. bl. Curaçao en o., 1832, nr. 165). Het bepaalde in art. 2 dat 'Het aanzoek tot het verleenen van manumissie geschiedt door of namens den meester, en is óf 1e. eene geheel vrijwillige daad, blootelijk gegrond op de goedwilligheid van den nog levenden meester omtrent zijnen slaaf; óf 2e. het gevolg van eene met eenen voormaligen meester des slaafs gesloten overeenkomst; (binnen uiterlijk drie jaar moest de slaaf dan worden vrijgelaten) óf 3e. het gevolg van eene lastgeving of voorwaarde, opgedragen of voorgeschreven bij eene door den dood bevestigde uiterste wilbeschikking'.

Om verlening van de manumissie te verkrijgen moest een cautie van f 300 tot f 500 betaald worden aan de algemene rekenkamer, welk bedrag aangesproken kon worden als de slaaf te eniger tijd ondersteuning uit 's lands kas behoefde. Toen de slavernij haar einde naderde verviel — in 1850 — deze geldelijke verplichting tezamen met die voor het betalen van leges en advertentiekosten. Een bewijs moest worden overgelegd dat de vrij te laten slaaf tot enig kerkgenootschap behoorde. Terwijl de bevolking in het algemeen toenam en de natuurlijke aanwas onder de slaven sterk was, bleef het aantal der laatsten nogal stabiel; een teken dat de vrijlatingen een vrij grote rol bleven vervullen. (Alleen al van 1851 tot de emancipatie vonden op de Nederlandse Antillen circa 1200 manumissies plaats.)

In de loop van de negentiende eeuw was in Curaçao en Bonaire ongeveer een derde à een vierde van de bevolking in slavernij, in Sint Maarten en Saba ongeveer de helft, in Sint Eustatius meer dan de helft en op Aruba slechts een vijfde deel. (In Suriname waren in het begin van de negentiende eeuw ongeveer zes maal zoveel slaven als vrijen.) Wij kunnen voorbijgaan aan de activiteiten van particulieren en verenigingen die tenslotte geleid hebben tot de Wet van 8 augustus 1862 (Stbl. 1964), inhoudende de vrijlating van de slaven in 'de West' per 1 juli 1863; voor Nederlandsch Oost-Indië was soortgelijke wetgeving enige jaren eerder afgekondigd.

Niet minder dan 32 stelsels en plannen om de vrijlating te verwerkelijken en haar gevolgen op te vangen waren tevoren onderzocht. De meeste aandacht had de idee getrokken om kinderen van slavinnen vrij te doen zijn. Slavernij zou zo een langzaam uitstervend instituut worden. Maar de uitkomst is ten slotte geweest dat men een gefixeerde datum voor algemene vrijlating vaststelde. Toen kon ook voortgang gemaakt worden met invoering op de eilanden van de — heel licht aangepaste — Nederlandse wetboeken. Men had deze laten wachten op de emancipatie van de slaven en haar gevolgen. De meesters kregen een 'tegemoetkoming" uitbetaald, waarmee een fraai voorbeeld geschapen werd van schadevergoeding bij rechtmatige overheidsdaad. De ze bedroeg voor de benedenwindse eilanden en voor Sint Eustatius en Saba f. 200 per slaaf, voor hen die recht op manumissie hadden f. 30 (vgl. hierboven het reglement op de manumissie van 1831, art. 2 sub 2e). Op Sint Maarten ontving men minder (in Suriname meer). Voor volledige schadevergoeding was volgens de meeste leden van de Tweede Kamer geen plaats omdat hier een betwistbaar, uit zijn aard wederrechtelijk, eigendom in het geding was. Men wilde slechts tegemoetkomen aan de economische schok van de vrijlating die met name voor de plantagekolonie Suriname te verwachten was. Op de Nederlandse Antillen werd door de overheid f. 2 011 900 uitgegeven voor de emancipatie van 11 654 slaven.

Reeds in 1860 was opdracht gegeven om de slavenregisters voor zover nodig te completeren en aan de slaven geslachtsnamen te geven (Publ. bl. Curaçao en o. 1860, nr 5).

De ex-slaven werden na de emancipatie opgenomen in de registers van de burgerlijke stand, zij mochten voortaan een (voorlopig kosteloos) burgerlijk huwelijk sluiten (Publ. bl. Curaçao 1866, nr 16. Na 1865 waren de andere eilanden onder de benaming Curaçao begrepen, art., Reg. regl. etc.) Bevrijding uit de slavernij bleek, toen de eerste vreugderoes voorbij was, voor velen een bittere teleurstelling. Men kon van de vrijheid niet eten. Enige geëmancipeerden op Bonaire vroegen bijv. kort na de emancipatie of de gouverneur de slavernij weer wilde invoeren.

Er is grote waarde aan gehecht dat de pas bevrijden deel zouden blijven uitmaken van het arbeidsproces. Een verschijnsel dat men na de vrijlating van slaven zeker niet alleen op de Antillen kan constateren. Niet voor niets verscheen in het jaar van de emancipatie een KB (16 januari 1863, nr 117) 'ter wering van lediggang en zwerverij'. Twee jaar later werden maatregelen genomen omdat 'algemeen klagten worden ingebragt ter zake dat degenen die hunne diensten verhuurd hebben, hunne verpligtingen niet nakomen, en dat daarentegen de bepalingen van burgerlijk regt op de huur van arbeid, voornamelijk op grond van den doorgaanden staat van onvermogen, aan de zijde der arbeiders en dienstboden ongenoegzaam zijn bevonden'. Daarom in plaats van de niet verhaalbare schadevergoeding wegens contractbreuk korte gevangenisstraf bij niet nakomen van die verplichtingen! (Publ. bl. Curaçao en o. 1865, nr 12).

Heel langzaam is de arbeidswetgeving op de Nederlandse Antillen trekken van de Nederlandse en Europese gaan vertonen. In de dertiger jaren deze eeuw en na de laatste wereldoorlog is vooral veel veranderd. Maar de oude pijn zit na weinig generaties nog altijd diep in landen waar de herleefde slavernij enige eeuwen kon woekeren. Waar zou men bij een demonstratie in een arbeidsconflict — zonder dat het overdreven of kunstmatig geacht wordt — nog een bord mee kunnen dragen waarop te lezen staat: Wij zijn geen slaven meer ('Nos no ta katiboe mas')?

Hier kan dat wel, gisteren nog.

[G]evonden [v]oorwerpen

[WI]LLEMSTAD — De lijst van [gevo]nden voorwerpen over het tijd[vak] van 16 augustus tot en met 15 [septe]mber 1974 ziet er als volgt uit: [een s]leutelhanger waaraan 2 sleutels; [een z]warte port. inh. een geldsbedrag [e]n identiteitskaart t.n.v. Peralta, [...]ia Altagracia; een zwart etui inh. [sle]utels; een roze klapport. inh. een [geld]sbedrag; een bruinkl. port. inh. [een g]eldsbedrag en 2 kascheques; een [...]witte damesport. inh. een paar [...]en oorbellen met de letter M.; [een g]eldsbedrag; een bedrag geld; een [...] etui inh. enige belangrijke [pap]eren t.n.v. Maria J. Agostini de [...]uet; een groenkl. cosmetics-etui [...] inhoud; een wit etui inh. enige [pap]ieren t.n.v. F. Regales wonende te [...]erzeestr. 49; een bril met wit[...]ze glazen; een rode reclame port. [...] een bedrag geld; een geldbedrag; [een] som geld; een geldsbedrag; een [dam]eshandtas inh. een lichtbruine [...]. men een geldsbedrag; een [wi]tte tas inh. een viool; een witte [dr]essweater; een witte tas van "de [...]h's Sporthuis inh. enige kleder[...]nten; een tas inh. enkele schoe[nen;] een zwartroodgekl. koffer t.n.v. [...]a Mendez; een tas inh. een KLM [...]-table; een tas inh. een thermos[fles] en handdoek; een papieren tas [inh.] enige kledingstukken, een paar [...]nen en een brief; een dames[h]orloge van het merk "Oris."; [een] oorbel, een manchetknoop; een [...]te port. inh. enige foto's en een [bedra]g geld; een geldsbedrag in een [...] lederen portemonnaie; een [...] beurs; een loonzakje inh. een [...]ring, 3 oorbellen, een borst[...], 3 dasspelden en 2 manchet[knop]en; een zwarte damestad inh. [een i]dentiteitsbewijs t.n.v. A.A. Li[...] en een kaart van de Sociale [...]; een witte dameshandtas inh. [...] make-up spullen, een dames[...]il een een contactsleutel van [...]DA.

[Nad]ere gegevens omtrent boven[verme]lde voorwerpen zijn te ver[krijge]n op het hoofdbureau van [politi]e, kamer 7.

[G]itaar-recital [Ju]an Sorroche

[WIL]LEMSTAD. — Op zaterdag 28 [septem]ber zal in de Antillian Ball[room] van het Hotel Hilton een [gitaa]r-recital worden gegeven door [de Po]rtorikeinse guitarist Juan Sorro[che. D]eze heeft zijn muziekopleiding [genote]n aan het Conservatorium op [Puerto] Rico en specialiseerde zich [aan he]t Zwitserse conservatorium te [Genève] door middel van een beurs, [die h]em werd toegekend door „La [Socied]ad Puertorriqueña de la Gui[tarra]. Samen met Gustavo Batista [en ...]e Camuñas vormde hij deel uit [van h]et trio: „Plectrum Música". [...] Andrés Segovia gaf als [...] na een hem aangeboden [...] „Het is mij een genoegen te [...], dat deze jonge student uit [Puerto] Rico van de Portorikeinse [...] alle financiële steun dient te [...]n die hij nodig heeft. Deze [...] zal na zijn studie te [hebben] voltooid ongetwijfeld bijdra[gen tot] verhoging van de goede [...]e die zijn land op muzikaal [gebied] heeft." Op 2 juli 1973 ontving [S]orroche van het Conservato[rium te] Genève het „Diploma de [Virtuo]smo", de grootste onder[scheiding] welke door de Zwitserse [conserv]atoria wordt toegekend.

[Het] concert op Curaçao staat [onder a]uspiciën van het Cultureel [Centrum] Curaçao, de Curaçaose [...]ing en de V.G.K.S. en omvat [werken v]an Bach, Paganini, Ponce, [...], Quinton, Castelnuovo, [...]n, Barrios en Albeniz.

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

vergadering op DONDERDAG, de 26ste september 1974, des morgens om 10.00 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:—

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Pensioenverordening Burgerlijke Landsdienaren 1938 (P.B. 1949, no. 125) (zitting 1974-1975-15; 1973-1974-26).
3. Initiatief-ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van de 25ste augustus 1956 houdende bepalingen met betrekking tot de toekenning van vrije overtocht en reis- en verblijfkosten aan de leden der Staten van de Nederlandse Antillen (P.B. 1956, no. 103) en de Landsverordening van de 25ste augustus 1956 houdende regelen met betrekking tot de toekenning van een schadeloosstelling en presentiegeld aan de leden der Staten van de Nederlandse Antillen (P.B. 1956, no. 104) (zitting 1974-1975-18).
4. Initiatief-ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van de 4de februari 1949 tot regeling van de positie en bezoldiging, alsmede van de aanspraken op verlof en verlofsbezoldiging, wachtgeld en pensioen van de Griffier van de Staten (P.B. 1949, no. 15) (zitting 1974-1975-19).
5. Initiatief-ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van de 4de februari 1949 tot regeling van de positie en bezoldiging, alsmede van de aanspraken op verlof en verlofsbezoldiging, wachtgeld en pensioen van de Griffier van de Staten (P.B. 1949, no. 15) (zitting 1974-1975-20).

De Wnd. Griffier
L. M. Maduro.

ANDECO zal binnen enkele weken het startsein geven voor het nieuwe hotel projekt dat tussen Manchebo- en Dividivi hotel ontwikkeld zal worden. Het concept van dit projekt is uniek op de Antillen, omdat de 120 apartments d.m.v. 'vacation certificates' een eigen thuis zullen worden van vele buitenlanders. Wij zoeken nu kandidaten voor de funktie van:

sales - representative

Deze dame of heer zal uitsluitend tot taak hebben om de 'vacation certificates' te verkopen. Zij/hij zal zich met dynamiek, doortastendheid en commercieel inzicht waar moeten maken in deze funktie. Overtuigingskracht, representativiteit en zeer soepele omgangsvormen zijn minimaal vereist, terwijl ervaring in de omgang met amerikaanse toeristen een pluspunt zal zijn. Honorering zal geheel afhankelijk zijn van de verkoop.

ref. no. 805

Schriftelijke sollicitaties voorzien van volledige gegevens en recente pasfoto moeten worden gericht aan Drs. Harold Arends, Psychologisch Adviesbureau, Postbus 751, Curacao of J.G. Emanstraat 78, Aruba. Strikt vertrouwelijke behandeling gegarandeerd.
Gelieve ref. no. van de funktie te vermelden.

psychologisch adviesbureau
j.g. emanstraat 78 aruba — scharlooweg 75b curacao

CINELANDIA

HEDEN WOENSDAG GEEN FILMVOORSTELLING.

DONDERDAG 26 OM 7.15 & 9.15 N.M.
"BUTCH CASSIDY & THE SUNDANCE KID"

ROXY

HEDEN WOENSDAG GEEN FILMVOORSTELLING.

DONDERDAG 26 OM 6.30 & 9.30 N.M.
"PAPILLON"

CINE-RIO

HEDEN WOENSDAG GEEN FILMVOORSTELLING.

DONDERDAG 26 OM 8.00 N.M.
"GORDON'S WAR"

DRIVE-IN

HEDEN WOENSDAG GEEN FILMVOORSTELLING.

DONDERDAG 26 OM 7.15 & 9.15 N.M.
Met: CLINT EASTWOOD in:

(MAGNUM FORCE)

Bij

IBM WORLD TRADE CORPORATIO[N]
NETHERLANDS ANT[ILLES]

kan geplaatst worden

BOEKHOUDKUNDIGE KRACHT

MINIMUM VEREISTEN ZIJN:
Praktijkdiploma Boekhouden en enige jaren kantoorerva[ring]

Sollicitaties uitsluitend schriftelijk te richten aan:

IBM WORLD TRADE CORPORATIO[N]
NETHERLANDS ANT[ILLES]
P.O. BOX 612 Willemstad - Curaçao, N.A.

WADY DAHER ABDO
ELBA SUTIL DE DAHER

ANGEL RUBEN VINCK SOTO
IDA MALDONADO DE VINCK

tienen el gusto de invitar a usted al matrimonio de sus hijos

YULIA Y JOHN

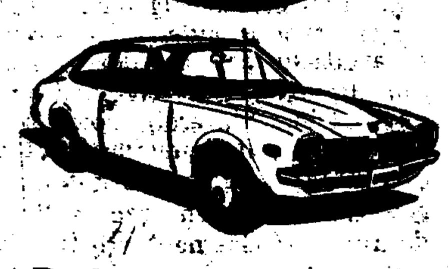
Acto que se efectuará en la Iglesia Parroquial de Nuestra Señora de Guadalupe, Las Mercedes, Caracas, el sábado 28 de septiembre de 1974 a las 8 p.m.

Dirección: Res. Alta Mixar, Torre Mixar Apto. 2-A, Av. Principal, Cumbres de Curumo, Caracas, Venezuela

Recepción: Quinta Mar, Av. Los Jabillos No. 17, La Florida, Caracas, Venezuela, Hora: 8.30 p.m.

Nu in voorraad bij Caribbean Motors

LANCER numero ONE

Prijzen vanaf f. 5.175,-

contant zonder inruil
(Lancer 2-deurs 1200cc. standaard sedan)

OWDISHON

dirihí pa Harcourt Nicholls
pa selekshon di aktornan
pa e obra

" POBER JULIA "

di Herb Greer
tradusí pa Beatrix Schoop i Harcourt Nicholls
dia 27 di September 1974 — na C.C.C.
8.00 'or di anochi — Scharloo Nr.

Het bestuur van

SPORT- EN ONTSPANNINGSVERENIGIN[G]

" ASIENTO "

maakt hierbij bekend dat in verband met haar huidige ledenbestand zich genoodzaakt ziet voorlopig

GEEN AANNAME MEER TOE TE STAAN VAN BUITENGEW[ONE] LEDEN.

September Specials

bij

Boolchand's

zolang

HAARDROGERS

was 45,— NU **33,75**

bij

Boolchand's
Heerenstraat 4 B

BIJ DE COUNTRY INN HOTEL

kan een

RECEPTIONIST

(m/v)

geplaatst worden.
Gelieve persoonlijk te solliciteren tussen 2 en 4 uur.

curacao Country Inn

Het

St.FRANCISCUS HOSPITAAL

te Bonaire roept sollicitanten op voor de betrekking van

GEDIPLOMEERD VERPLEEGSTER

liefst met kraamaantekening.

Salaris, mede gebaseerd op ervaring, nader overeen te komen. Geheimhouding verzekerd.

Brieven te richten aan de secretaris van de Stichting Ziekenverpleging en Bejaardenzorg, postbus 154, Bonaire.

WEST-END

WOENSDAG 7 & 9 P.M.

Een opzienbarende Chinese film
"THE UNTOUCHABLE ONE" (Kung Fu Heroes)
JASON PAI PIAU — NANCY VERONICA
De vechter die met zijn vuisten de dood tartte.
In het Engels.

f. 2,— f. 1,25 — Boven 18 jaar.

HOUTLOODS MADURO

en

GARAGE VEERIS

zullen in verband met

YOM KIPPUR

donderdag 26 september

GESLOTEN zijn.

ZOJUIST ONTVANGEN:

MOOIE COLLECTIE

in verschillende kleuren

MEISJES JEANS

ook in Corduroy

SLACKSSETS

in JEANSTOFFEN

Maten 7 t/m 14 in regular en slim sizes.

el combate

tel. 12331 — Pietermaaiplein - Fokkerweg

WEGENS SPECIALE OMSTANDIGHEDEN

te koop

donkergroene

TOYOTA COROLLA

4-deurs, bouwjaar 1970, 35000 km gelopen. Prijs nader overeen te komen. Telefoon 99188.

Culturel Centrum Curacao — Cur. Kunstkring — V.G.K.S.

presenteren

"Juan Sorroche"

bekende Puertorikeinse guitarist

op zaterdag 28 sept. a.s. om 20.30 — In: Antillian Ballroom Hotel Hilton

entree: f. 4.—
leden Kunstkring en V.G.K.S. f. 3.—
Kaartverkoop: Boekhandel Salas, Mensing Strada, kantoor V.G.K.S.

HENSEN N.V.

Zeelandia 69 — Tel. 70623

* RAMEN
* DEUREN
* WALL PANELS

Te koop

Modern woonhuis aan de Prof. Kernkampweg naast Gaito, bestaande uit: grote zit/eetkamer, 3 slaapkamers, 2 badkamers, overdekte voor- en achterporch, grote meidenkamer, bed/waskamer, garage, eigendomsgrond 780 m2.
DIREKT LEEG TE AANVAARDEN.

Pietermaai 18, tel. 13624 of 12375.

UITVERKOOP - SALE - BARATILLO

Grandioze uitverkoop in beide zaken zolang de voorraad strekt. Kortingen van 10 % tot en met 40 % o.a.

JURKEN, SLACKS, SCHOENEN, HOOFDDOEKEN, LINGERIE BLOESJES, HOEDEN, JUWELEN en nog veel meer.

Haast U!

PUNDA — Boutiques Strada — SALINJA